ХАЙ ЖИВЕ ЗЛУКА ФАРМЕРІВ І РОБІТНИКІВ!

Фармерське Життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

РІК X. Ч. 18 (474). СЕРЕДА, 2 ТРАВНЯ 1934 WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, MAY 2nd, 1934 No. 18 (474). VOL. X.

ВЕЛИКІ ВІТРИ В МАНІТОБІ ЗМЕЛИ РІЛЛІ Й ПРИПИНИЛИ ВЕСНЯНУ СІВБУ

Вінніпеґ, Ман. — Центральну і південну Манітобу навістили при кінці минулого тижня великі вітри з порохами, які примусили фармерів припинити сівбу. Великі хмари порохів закрили сонце і серед білого дня зробилася така пітьма, що автомобілі вживали світел.

Одночасно в Саскечевані та Алберті впали дощі, які принесли деяку пільгу фармерам тим, що прибили порохи. Бюро погоди предсказує для Манітоби дощ або сніг і якщо це предсказання не здійсниться, то заходить небезпека, що вітри заберуть засіяне насіння і треба буде сіяти його другий раз.

Цілу пятницю вітри гонили хмари порохів, але в суботу трохи притихли. Але в неділю вони відновилися здається з ще більшою силою, зривали ріллі й несли величезні хмари порохів по цілій провінції.

Найбільші вітри навістили околицю Суріс, де в білий день фармері мусіли мати світла в хаті. На захід від Портедж ла Прейрі в околиці Бейґот, де земля легка, вітри забрали майже всю ріллю аж до твердої землі. В Кармен курило порохами в минулу суботу так дуже, що фармері мусіли припинити сівбу.

В тім самім часі в багатьох місцевостях Саскечевану й Алберти падали дощі. Найбільші дощі падали в північнім Саскечевані. В околиці Саскатун вони припинили сівбу, але зате принесли вогкість, якої там було дуже потрібно.

ЯК БУДЕ ВИГЛЯДАТИ НОВА КОНСТИТУЦІЯ ФАШИСТСЬКОГО УРЯДУ АВСТРІЇ

Відень, Австрія. — В понеділок, тобто один день перед першим травнем, коли революційне робітництво Австрії приготовляється до бойових виступів у всіх більших містах *країни, фашистський уряд канцлера* Дольфуса проголосить нову австрійську конституцію.

На підставі нової конституції фашистський уряд касує систему суддів присяглих і ставить женщину нарівні з мужчинами, тобто "надає їм право голосу", але ні одні ні другі не будуть голосувати хіба тоді, як уряд схоче довідатися, яка є публична опінія населення відносно даного питання. Це, однак, не значить, що уряд буде числитися з висловленням опінії населення, коли вона буде противитися опінії уряду.

Нова конституція говорить про "свободу" преси, але "для *добра публичних інтересів*" уряд заведе цензуру і в той спосіб замкне уста революційній робітничій пресі, яка виступає проти кривавого фашизму.

Уряд Дольфуса скликає на сесію довгозабутий парлямент, який має ухвалити всі його нагалі декрети, включаючи нову конституцію і конкордат з Ватиканом.

АВСТРІЙСЬКІ РЕВОЛЮЦІОНЕРИ ЗНАЙШЛИ ЗАХИСТ В РАДЯНСЬКІМ СОЮЗІ

Прага, Чехо-Словаччина. — Радянський уряд запросив до Радянського Союзу триста членів австрійського соціялістичного оборончого корпусу, які після здавлення робітничого повстання в Австрії втекли до Чехо-Словаччини.

Тільки Радянський Союз дає їм забезпечення. В Австрії їх чекає тюрма або смерть, а в Чехо-Словаччині вони не можуть найти праці і примирають з голоду.

Зараз після австрійського повстання робітники Радянського Союзу зложили на допомогу робітничим родинам в Австрії більше як мільйон шилінгів. Гроші вислано через Міжнародний Комітет Допомоги.

Всі старання радянського уряду забрати робітничі жертви австрійського фашизму до Радянського Союзу фашистський диктатор Дольфус відхилив. Навіть осиротілих дітей не дозволив забрати.

З усіх країн світу тільки Радянський Союз дає для жертв оскаженілого фашизму не лише спромогу жити на радянській землі, але дає їм мешкання, працю, науку і дійсне забезпечення.

РОБІТНИЦТВО АВСТРІЇ НЕ СКЛАЛО СВОЄЇ ЗБРОЇ ПЕРЕД ФАШИСТСЬКОЮ ДИКТАТУРОЮ

Відень, Австрія. — Що революційні робітники не склали своєї зброї перед фашистськими катами свідчить той факт, що минулого четверга в ріжних місцевостях Австрії наново спалахнули нові заворушення й акти насильства. В урядових колах говорять, що на 1 травня, коли фашистський уряд Дольфуса проголосить нову конституцію, він одночасно проголосить воєнний стан.

Заворушення в околицях Ґмундену й збомбардування моста під Ліндом заставляють уряд підприняти подвійну чуйність.

Заворушення на ж-д мітінгу 23 квітня, де виступав віцемейор Вінтер вказує на те, що Першотравневе свято буде кривавим.

Політичне положення скомпліковане ще й тим, що ґрупа малих замельних власників не погоджується на нову конституцію Австрії.

В Ранстофен ранено в четвер ручною ґранатою трьох членів фашистського загону штурмовиків, а в будинку дистрікто вого ґубернатора повиоивано камінним шістьдесять вікон.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

Фашистський суд в Польщі видав гострі присуди для політвязнів

Луцьких політичних вязнів, яких тортуровано поверх 3 роки до процесу, засуджено тепер на 300 років тюрми. — Оборона внесла апель проти гострих присудів, а державний прокуратор апелює проти "легких" присудів. — Трудящі світу мусять стати в обороні кращих революціонерів Західньої України.

Ню Йорк. — "Дейлі Воркер" отримав з фашистської Польщі відомість, що 14-го квітня луцький суд видав свій присуд на 45 провідників робітниче-селянських мас Західньої України. Їх засуджено від 3 до 8 років тюрми, а так само позбавлено їх на десять років громадянських прав. Всі засуджені дістали разом 300 років тюрми.

Михайло Дурдель, бувший редактор "Українських Щоденних Вістей" дістав 8 років тюрми, Оборона внесла апель проти засуду, а державний прокуратор вніс апель, що присуди надто легкі.

Заки розпочався процес підсудні сиділи поверх три роки в слідчій тюрмі. Вони перенесли на собі страшні тортури. Інші, що були арештовані разом з ними, згинули в тюрмі від мук, а один збожеволів. Тюрма в Луцьку є відома як одна з найгірших в цілому світі.

Їх арештовано 1930 року як провідників повставших селянських мас Західньої України проти страшного переслідування і гнету польського уряду. Трудящі Західньої України підняли геройські зусилля, щоби добитися національного визволення, але ворог переміг їх, бо вони не мали потрібної підтримки. Після цего наступила "пацифікація", яку переводила польська армія. По селах й містах Західньої України перше скатовано, а відтак арештовано тисячі селян і робітників.

Підсудних оскаржено, що вони хотіли відірвати територію Західньої України від польської держави. Знищені фізично вони по геройських боронили себе перед судом буржуазії. Як політичні бійці вони цілий час були в наступі й оскаржували гнобителів пануючої кляси Польщі. Вони відважно викривали всі муки й знущання, які переводили над ними тюремні й поліцейські власти.

Канадські робітниче-фармерські організації повинні теж розгорнути широку кампанію протестів проти цих драконських присудів кращих синів робітниче-селянських мас Західньої України. Протести треба посилати телеґрафічно до польських консулятів в Канаді й до польського суду в Любліні. До суду треба адресувати так: Апеляційний суд, Люблін, Польща.

Малі організації, які не мають грошей на оплату телеґрами до старого краю, хай посилають телеґрафічні протести тільки до консулятів в Канаді, а до суду в Польщі хай посилають протести реґістрованими листами.

ЧЕРВОНА АРМІЯ КИТАЮ ВІДНЕСЛА СВІТЛУ ПЕРЕМОГУ НАД ВІЙСЬКАМИ ЧАН КАЙ-ШІ

Кантон, Китай. — Червона Армія Китаю в числі 20,000 жовнірів віднесла минулого тижня велику перемогу над військами реакційного нанкінського уряду. Битва відбулася в Чі-Ченґ, на границі провінцій Кіянгсі-Фукієн.

Звідомлення говорять, що Червона Армія окружила й роззброїла пять корпусів урядового війська з 7,000 жовнірів кожний. З цієї причини кантонський уряд попав в паніку і зарядив нагло скріпити всі свої пограничні залоги.

Під проводом Комуністичної Партії Китаю радянські райони зросли до того, що четверта частина дійсної китайської території з близько 100-мільйоновим населенням визволили себе з імперіялістичного, дідичівського й банкирського ярма.

Радянський Китай покищо не становить одноцілої радянської території, а існує відокремленими районами, які є оточені буржуазними провінціями під контролею уряду Чан Кай-Ші. Мимо того Радянський Китай є головним муром в обороні Радянського Союзу і великою передовою силою міжнародного революційного руху проти імперіялізму.

ФАШИСТСЬКИЙ УРЯД НІМЕЧЧИНИ Є ПРОТИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ БАЛКАНСЬКИХ КРАЇН

Москва. — Радянський уряд проголосив минулого четверга, що Німеччина відкинула пропозицію Радянського Союзу підписати договір в справі забезпечення незалежности й незачепности балтійських країн.

Максим Літвінов, народній комісар закордонних справ вручив цю пропозицію німецькому амбасадорові Рудольфові Надольному 28 березня, але аж 27 квітня отримав відповідь з заявою німецького уряду, що ця пропозиція "не має політичного змислу".

Німецький амбасадор заявив також, що Літвінов предложив недавно таку саму пропозицію польському урядові. Німецький уряд розглядав її як "політичний удар скерований проти Німеччини", сказав амбасадор.

Відповідаючи того ж самого дня Літвінов висловив "жаль з причини відкинення німецьким урядом пропозиції Радянського Союзу, який руководився бажанням скріпити мир взагалі, а в країнах, які межують з СРСР зокрема. *Довір'я Радянського Союзу до інших країн є можливе тільки тоді, коли в них є спільна мета зміцнити мир й почуття забезпечення між народами*".

ЕВРОПЕЙСЬКА БУРЖУАЗІЯ СМЕРТЕЛЬНО НАЛЯКАНА ПЕРШИМ ТРАВНЕМ

Париж, Франція. — Буржуазія неспокійних столичних міст Европи мобілізує всю свою поліцію й військо для здавлення робітничих першотравневих демонстрацій, які можуть перемінитися в ґенераль страйк бойових робітників.

В Парижі, де робітники загрозили ґенеральним страйком на 1 травня, премієр Ґастон Думерґ мобілізує проти них 21,000 поліції. Крім того велика сила війська буде стояти напоготові, щоб здушити бойові виступи паризького пролетаріяту і недопустити до громадянської війни, яка, як каже Думерґ, може привести до "чужинецької інвазії".

В Еспанії уряд проголосив "стан небезпеки" й робить шалені приготування втопити в крові бойові виступи в Мадриді, де комуністи й соціялісти приготовляються до ґенерального страйку. З інших більших міст в Еспанії так само надходять звідомлення про небезпечні для еспанської буржуазії виступи робітників.

Віденська поліція влаштувала нагінку на революційних робітників й перешукує за ними всі підземні канали та переводить масові арештування. Поліція каже, що віденські робітники плянують підложити динаміт під державні будинки й висадити їх у воздух на 1-го травня.

В Барцельоні, Еспанія, відбулася минулої неділі велика демонстрація, в якій взяло участь поверх 100,000 осіб, в тім числі около 40,000 фармерів. Демонстранти машерували головними вулицями міста і кричали: "Геть з фашизмом!" Коли до демонстрантів прилучилися комуністи з червоними прапорами, поліція напала на них і підчас сутички двох осіб ушкоджено, а трьох арештовано.

Промовці заявили, що провінція Катальонія є протифашистською кріпостю та що 75,000 фармерів готові всі як один повстати проти фашистської диктатури.

ДЕПАРТАМЕНТ ЮСТИЦІЇ НЕ СПІШИТЬСЯ ЗІ ЗВІЛЬНЕННЯМ СЕМА КАРА З ВЯЗНИЦІ

Торонто, Онт. — Мимо численних листів, резолюцій, телеґрам і протестаційних мітінґів, в яких трудящі Канади домагаються негайного звільнення з Кінґстонської вязниці небезпечно хворого робітничого провідника Сема Кара, департамент юстиції в Оттаві не мав ще нічого кромі ціцій справі і відмовительно дати дефінітивну відповідь.

В листі до дружини Сема Кара з дня 20 квітня від департаменту юстиції говориться, що департамент отримав від всі листа в справі її чоловіка і додав його до попередньої кореспонденції в цій справі. А далі говориться, що департамент юстиції повідомить її про своє рішення.

Департамент юстиції не рішає довго, коли треба звільнити з тюрми фінансових брокерів, що натягають публику на мільйони доларів, але інакше стоїть справа, коли треба звільнити небезпечно хворого політичного вязня, для якого дальше перебування в тюрмі може мати фатальні наслідки.

Робітники й незаможні фармері в Канаді мусять посилити боротьбу за звільнення хворого робітничого провідника й дали засипати міністра юстиції резолюціями й телеґрамами. Ми домагаємося звільнення з тюрми не якогось злочинця, а бійця за робітниче-фармерські інтереси й провідника визвольного руху трудящих Канади.

БРАВНЛІ СТАНЕ НА СУД ЗА ЗВЕДЕННЯ ДІВЧИНИ

Едмонтон, Алта. — Суддя Форд рішив, що албертійський премієр Бравнлі має відповідати перед судом присяглих за зведення свої бувшої стенографки Вівіяни МекМиллен. Велику сензацію викликала заява адвоката дівчини Ніла Д. Меклейна, який сказав, що він має заприсяжене зізнання, що Вівіяну МекМиллен відвідала в її домі стенографка з департаменту Генрі Брейса, провінціонального комиссиера від вогню, яка сказала, що її післав "чоловік з авторітетом і грішми", щоб залагодити справу.

ШТУЧНО МІШАТЬ ПШЕНИЦЮ НИЖЧОЇ ЯКОСТИ

Париж, Франція. — Французький міністер рільництва предложив минулої суботи премієрові Ґастонові Думерґові декрет до одобрення, на основі якого пропонується робити нижчі ґрейди пшениці неужиточними для людей в той спосіб, що будуть її фарбувати хемікалами. Такою пшеницею можна буде годувати худобу, безроги й дріб. В який спосіб Франція думає "поліпшити" пшеничне положення на світових ринках.

★

БІЛЬШОЇ БРЕХНІ МАБУТЬ НІХТО НЕ ПРИДУМАЄ

Торонто, Онт. — М. Е. Николе, один з редакторів вінніпеґської консервативної ґазети "Трибюн", заявив тут минулої суботи, що в Манітобі є такі дистрікти, які не чули про кризу. Він сказав, що в північних частинах степових провінцій є багато дистріктів, які тішаться "добробутом". В Свон Ривер, Ман., сказав він, де фармері занимаються мішаним господарством, фармері не то що мають що їсти й ходять добре одягнені, але навіть купують різні бонди.

СОТНІ КАНАДСЬКИХ ПОПІВ Й ПРОФЕСОРІВ ВІДВІДАЮТЬ РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ

Вінніпеґ, Ман. — Багато проповідників церковних громад Канади плянують цього літа поїздку до Радянського Союзу. Деякі з них їдуть як звичайні туристи, інші знову їдуть в наукових цілях.

Др. Дж. Боннел, проповідник вінніпеґської церкви Вестминстер їде при кінці червня з ґрупою туристів Шервуд Едді. Др. А. Е. Кер, проповідник церкви Августина у Вінніпеґу також збирається до поїздки.

Професор Кінґ Ґордон з теольоґічної колеґії в Монтреалі орґанізує цілу ґрупу проповідників з західної і східної Канади відвідати Радянський Союз.

Університет МекҐил в Монтреалі орґанізує три окремі ґрупи професорів для поїздки до Радянського Союзу в цілях студій радянської господарської системи й життя радянських громадян.

Це показує, що цього літа сотні високих канадійців відвідають країну Рад.

СВІТОВІ ІМПЕРІЯЛІСТИ ЗАНЕПОКОЄНІ НАЙНОВІШОЮ ПОЛІТИКОЮ ЯПОНІЇ

Лондон, Англія. — Сер Френсис Линдлі, британський амбасадор в Токіо дістав інформації минулої середи, що заява Японії "Руки геть від Китаю" остає незміненою. Представник японського міністерства закордонних справ сказав, що Японія зробила свою заяву і хай тепер її читають всі і розуміють як хто хоче.

Японський міністер закордонних справ Кокі Гірота сказав британському амбасадорові, що Японія не може спокійно дивитися на те, як чужі держави помагають Китаєві узброюватися. З його слів було ясно, що Японія хоче мати виключне право контролювати життя цілого Китаю. З цього приводу в урядових колах Англії наступило порушення.

Китайський посол до Швайцарії говорить, що становище Японії основно противиться "пактові девятьох держав", який підписано у Вашінґтоні в 1922 р., а який має за ціль вдержати незалежність Китаю. Посол говорить, що Японія мріє стати на чолі цілого світу. Попередній японський премієр Танака, каже посол, накреслив у своїому меморандумі думку, "що аби підбити цілий світ, треба перше завоювати Китай".

До цього часу уряд Сполучених Держав не сказав в цій справі офіціяльного слова, але говорять, що після нарад з міністром закордонних справ президент Рузвелт постановить скріпити силу воєнної фльоти до того рівня, який визначений в договорі між великими морськими державами.

За даними міжнародного комітету допомоги жертвам фашизму, в Німеччині від 1-го січня 1933 року фашисти вбили 3 тисяч чоловік, поранили й побили 119,682 і кинули в концентраційні табори 174 тисячі чоловіка.

ДИМИТРІЙ ФУРМАНОВ

ЧАПАЄВ

Історична повість з часів горожанської війни 1918-19 р.

(Червона армія в боротьбі з Колчаком на Уралі)

(Продовження)

Уральська дивізія тоді фронт свій мала десь біля Лбищенську. Операції відбувалися ні добре, ні погано: без великих поразок, але й без значних перемог. Раптом нещастя: у невдалому бою загинуло щось дуже багато людей. Фронт за Лбищенськом похитнувся. Новоузинський і мусульманський полки розкидано; їм на допомогу негайно надіслали курилівців. Ціла катастрофа. І все так несподівано. Наче грім серед ясного неба. Не сподівалися, не припускали, не було жадних ознак. Командир Уральської дивізії — спокійний, випробуваний командир — і той розгубився, не зразу розібрався в подіях, не знав спочатку, що треба робити. Радився в Чапаєвим, разом вирішили, як діяти. Але відновити фронт уже не пощастило — Уральськ незабаром охоплено колом, і в цьому колі він протримався цілі місяці...

Як тільки одержано звістку про катастрофу й передано до центру, Фрунзе наказав негайно спеціяльній комісії розслідувати причини поразки; до комісії увіходив і Чапаєв, за голову призначили Фьодора. Чапаєва, очевидно, образило, що головувати доручили не йому, а комісарові, але це виявилося лише потім. Чапаєв і це припускав, що тут, крім обставин цілком військових, можливо не меншу, якщо не більшу ролю могли відогравати обставини політичні: так, очевидно, дивився на цю справу центр, і тому доручили цією справою керувати Кличкову.

Почали негайно збирати всілякі матеріяли, документи, копії різних наказів і розпоряджень, звітів, телеграм... Чапаєв узяв у Фьодора бригадний наказ про той невдалий наступ на село Мергеневське; в цьому наказі була канва для пояснення події, тому значіння наказові Кличков надавав виняткового. Чапаєв уважно його продивився, склав "свою критичну думку", сидить, диктує машиністові; увіходить Фьодор.

— Продивився наказа, Василю Івановичу?

— Ну, продивився, то що?

— Я про нього теж подумав чимало... Обміркуємо... — запропонував Фьодор:

— Можна прочитати, от надруковано...

В голосі й манері Чапаєва почувалася кепсько схована неуважність і якесь незадоволення, поки цілком незрозумілі Фьодорові.

— Ану почитай, — сказав він, — поговоримо, може, змінимо що?..

— Ні, вже без змін, — відрубав Чапаєв, — ти в себе міняй, а я як написав, так і пошлю.

— А це ж чому?! — здивувався Фьодор і відчув, як його боляче зачепила ця ворожа відповідь.

— Та от чому... Раз "голова", то свою думку й доповідай... А я — "спец"..., я тільки — "спец"...

І двічі з образою повторив він це слово.

— *Ну, що ти мелеш?* — образився Фьодор. — Що мелеш дурниці? Розбиватися для чого? Обміркуємо разом, і відішлемо.

— Та ні вже! — опинався Чапаєв.

Кличков не хотів довго обстоювати цього питання.

— Ну, читай, — сів він на стілець.

Чапаєв прочитав свою критику на бригадний наказ Уральської дивізії; розгляд був дуже розумний, серйозний. Обмірковувати Фьодор не схотів — думку свою вирішив надіслати окремо.

— Що скажеш? — спитав Чапаєв.

— Та добре, по-мойому, — стиснувши зуби, промовив Фьодор.

—А то хіба погано? — раптом підніс тон Чапаєв. — Погано то погано, та не в мене!.. Так!.. Ми знаємо, що робимо, а от там фінтіфлюшки різні... Шкуро погана!

Фьодор не зрозумів, на чию адресу посилає Чапаєв такі епітети.

— Падлюки!.. — казав далі люто. — Затерти людину хочуть... Ходу не дають... Ну, ми управу найдемо, ми про себе скажемо...

Це Чапаєв знущався із клятих штабів, що мав їх за гніздо жандармоїжів, боягузів, кар'єристів і усяких взагалі покидьків...

— Стрівай, Чапаєв, чого ти зневажаєш себе? — півжартом звернувся до нього Фьодор. — Чого ти ні з цього, ні з того? Якого чорта? Блекоти наївся, чи що?..

— Давно наївся — давитися почав, — і в голосі Чапаєва почулася образа. — Давишся... Так!.. А взяти й нічого!.. У мене, брате, нікуди не підкопаєшся. Чапаєв у своїй справі пан...

— Про що ти?..

— Про те, все про те, що по академіях нас не вчили... Та ми без академіїв... У нас по-мужицькому — і то виходить... Ми погонів не носили генеральських, та й без них, дяка богові, не кожний такий стратех буде...

— Не хвалися, не хвалися, Василю Івановичу, — це тобі не до лиця... Хай тебе інші... А то сам...

І Фьодор притулив палець до рота... Недавнє неприємне почуття так і підштовхувало його будьчим зачепити Чапаєва, так би мовити, помститися йому... Чим саме? Найболючіше місце — знав це Фьодор — були в Чапаєва розмови про визначення й невизнання його хоробрости, здібностей, військового таланту, особливо як до цього додати щось про "штаби". Момент був такий, що навіть і ворушити не треба було. Чапаєв був уже зворушений і без того.

— Про стратегію мовчи краще, — сказав Фьодор.

— Чого ж мовчати? Сам мовчи, — шарпнувся Чапаєв.

Перебороши себе, намагаючись бути цілком спокійним, Кличков сказав йому тихо:

— Ти що, Чапає... Ти — добрий вояка, сміливий боєць, повстанець чудовий, але ж і тільки. Будемо одверті. Май мужність сам признатися, що до військової мудрости ти слабий... Ну, який із тебе стратег? Поміркуй сам, звідки тобі бути ним?.

Чапаєв нервово здригався й злими вогниками виблискували його вовчі сіро-сині очі.

— Стратег кепський? — майже крикнув він на Фьодора. — Я — кепський стратег?.. Та пішов ти к чорту після цього!..

— А ти спокійніше, — злорадо сказав Фьодор, задоволений, що хоч трохи зачепив його за живе. — Чого тут нервуватися? Щоб бути добрим щирим робітником, щоб мати наукову основу стратегії, та зрозумій ти, що всього цього вчитися треба... А тобі ніколи було, ну, чи ж не ясно, що...

— Нічого мені не ясно!.. Нічого не ясно!.. — урвав його Чапаєв. — Я армію візьму — і з армією справлюся.

— А з фронтом? — пожартував Фьодор.

— І з фронтом!.. А що ти думав?..

— Та, може, і за головкома хочеш бути?

— А то як — не здужаю, гадаєш?.. Обдивлюся, звикну — і подужаю. Я все, що схочу, зроблю... Зрозумів?

— Чого ж тут не зрозуміти.

У Фьодора вже не було того недоброго почуття, з яким почав він розмову, не було навіть і того глузування, що з ним запитував він; ця певність Чапаєва в безмежності своїх здібностей здивувала його цілком серйозно...

— Що ти вірниш у свої сили, це добре, — сказав він Чапаєву. — Без віри цієї нічого не вийде. Тільки ж чи не задираєшся ти, Василію Івановичу? Чи не самі хвастощі тут у тебе? Міри ж бо ти не знаєш словам своїм — от у чому лихо!

Ще дужче розпалилися, заблищали недобрим блиском очі Чапаєв повний був обурення, але чекав, поки Фьодор кінчить.

— Це — я, — крикнув він, — це я хвалько?! А в степах хто був із козаками без куль, з голими руками? Хто був? — наступав він на Фьодора. — Їм що? Наволоч!.. Який їм стратег?..

— А я за стратега також не визнаю. Виходить, що й я — наволоч, — спіймав його Фьодор.

Чапаєв зразу замовк, розгубився, кров ударила йому в обличчя. Раптом він зробився безпорадний, наче його спіймали на смішному й безглуздому дитячому вчинку...

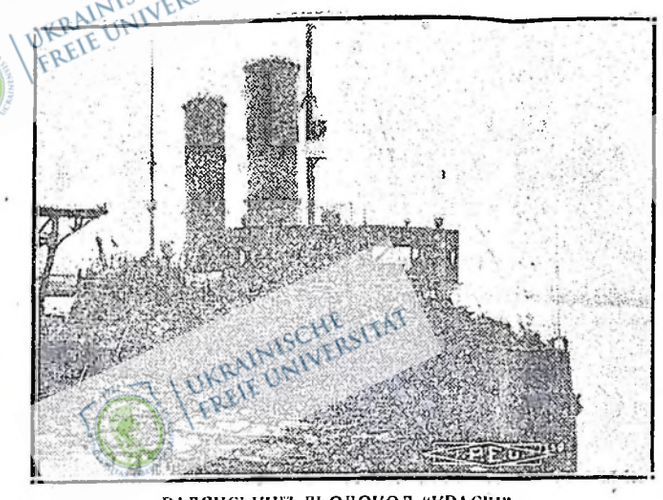

РАДЯНСЬКИЙ ЛЬОДОКОЛ "КРАСІН"

пройшов вже Панамський канал в дорозі на далеку північ для врятування експедиції "Челюскіна". Бо хоч експедицію з криги врятовано, проте її тільки перевезено на землю, звідки її має забрати "Красін" і привезти в цивілізований світ.

"Красін" відомий вже цілому світові з врятування експедиції Побіле коло північного бігуна. Красін відплив з Ленінграду, переплив вже Атлянтійський океан й зараз перепливає Тихий океан — отже обійде майже довкола світа, щоб дістатися до врятованої вже з льодів експедиції на далекій холодній півночі.

Фьодор навмисно повернув так питання виключно на те, щоб якось відучити Чапаєва від цієї необачної сліпої лайки невідомо кого. І не тільки тому, що все це "погано", але все це було для Чапаєва дуже небезпечно: почують вороги, запам'ятають, а потім із свідками з документами притиснуть його до стінки — подітися буде нікуди, погане створиться становище. А від Чапаєва часто можна було почути, як він кре і штаби, і реввійськради, і ЧК і особливі відділи, і комісарів — всіх, всіх хто до нього може виявити хоч найменшу владу. Гримає, лається, клине, загрожує, а все по-дурному: поясни йому — і все зрозуміє, погодиться, навіть іноді зречеться своєї думки, хоч поволі, важко й неохоче. Відступати не любив навіть у тому, що сказав. До речі, він і наказів своїх ніколи не змінював: в цьому була їхня особлива сила.

Тепер, коли він спіймав Чапаєва на слові, Фьодор вирішив процес навчання довести до кінця, піти й залишити Чапаєва міркувати: "Хай помучиться сумнівами — довше пам'ятатиме..." І коли Чапаєв, схаменувшись трохи від несподіванки, почав запевняти, що "не мав на увазі... казав лише про них" і таке інше, то Фьодор попрощався й пішов.

***

Коли опівночі Кличков повертався, то в кімнаті в себе знайшов Чапаєва. Той сидів і ніяково м'яв у руках якогось папірця.

— От, почитайте, — передав він Фьодорові видрукувану на машинці малесеньку цидулку.

Коли Чапаєв був схвильований, ображений або чекав на образу, він часто переходив на "ви". Фьодор це завважив тепер у тому, як той звернувся, і те саме бачив і в його записці.

"Товаришу Кличков, — було там написано, — прошу звернути увагу на мою до вас записку. Мені дуже неприємно, що ви так пішли, що прийняли моє звернення до вас, про що сповіщаю вас, що ви ще не встигли мені заподіяти ніякого лиха, а коли я, такий щирий і трохи гарячий, зовсім не соромлячись вашої присутности, кажу про все, що на думці, проти деяких осіб, за що ви образилися. Але, щоб не було поміж нами особистих розмиків, я мушу написати рапорт про усунення мене від посади, ніж бути у незгоді з найближчим моїм співробітником, про що сповіщаю вас, як друга Чапаєв".

От записка. Наслідки вона могла мати дуже серйозні: рапорт був уже готовий, за хвилину Чапаєв показав і його. Якби Фьодор поставився негативно, якби навіть промовчав — справа перейшла б вище і, хто знає, які б мала наслідки? Дивно тут те, що Чапаєв зовсім наче не дорожив дивізією, а в ній бо були пугачовці, разниці, доманови — всі ті героїчні полки, до яких він був такий близький.

Тут виявилася основна риса характеру: без огляду, не обміркувавши вмить принести й жертву навіть найдорожче, навіть через цілковиту дрібницю, через дрібницю якусь.

А відогрітий на ласку кмітливу — і "дізов" може наробити ще безглуздіших.

Прочитав Фьодор записку, обернувся до Чапаєва з радісним, веселим обличчям і сказав:

— Годі, дорогий Чапаєв! Та я й зовсім не образився, а якщо червоний був трохи, то зовсім-зовсім через інше...

Фьодор промовчав і лише другого дня сказав йому про справжню причину.

— От телеграма, — сказав Чапаєв.

— Звідки?

— Із штабу. З наказу Троцького, виїздимо завтра ж на Бузулук... До Оренбургу не їдемо. Кинути всі справи й їхати...

Поміркували й вирішили до ранку не відкладати, а покінчити тепер усе й уночі виїхати — остаточно розібрати невдалу операцію Уральської дивізії однаково за один день не встигнеш: треба виїздити на місце, дістати ще деякі документи тощо. Вирішено. Зразу ж до штадиву. Викликали кого треба. Переговорили. За півтори години виїздили з Уральську на Бузулук.

***

З тих днів на шляху до Самари робилося щось неймовірне. До Кинеля раз-у-раз мчали і повзли потяги зо всіх боків: від Уфи і Оренбурга, ближчі й далекі, одні з військом, з гарматами, з провіянтом, панцерні потяги... Йшли валки з Уральська, і звідти йшли війська.

Відбувалося спішне перегруповання: перекидалося величезні маси, вводилося нові, свіжі, відводили до тилу обдерті, деморалізовані, тимчасово непридатні до діла. Колчак уже захопив Уфу і наближався до Волги. Обставини були загрозливі. Самара була під ударом; разом із нею небезпека загрожувала й іншим надволзьким великим центрам. Обставини позволяли відступити на Волгу. Це була б важка поразка для Росії. Червоне командування не хотіло відходити, завзято взялося до оборони, за всяку ціну вирішило втриматися, перебороти становище, що склалося, вихопити у ворога ініціятиву і погнати його назад від центру радянської держави. В Бузулукському районі стягали могутні сили: звідти треба було зробити перші напади. 25-й Чапаєвській дивізії доручено велике завдання — вдарити Колчака в лоб і вкупі з іншими дивізіями гнати його від Волги, маючи за найближчу мету захопити Уфу.

Крім тих частин, що йшли від Сломохинської, крім бригади Кутякова — талановитого молодого командира, — що діяла під Уральськом, і якусь спішно було перекинуто до Бузулуку, в районі Сорочинської — до 25-ої дивізії входила бригада під командою якогось офіцера, що за два тижні перебіг до білих. В цій бригаді, згрупованій поблизу Самари, в районі Кротовки, стояв і Івано-Вознесенський полк.

***

Колчак йшов дуже широким фронтом: на Пермь, на Казань, на Самару, — в цих трьох напрямках йшло мало не півтораста тисяч білої армії. Сили були майже рівні — ми висунули армію, мало що меншу від Колчаківської. Через Пермь на Вятку лагодився Колчак сполучитися з англійцями, через Самару — з Денікіном: в цьому замкненому, фатальному колі він і поспішав поховати Радянську Росію. Першої чималої поразки зазнав він на шляху до Самари: тут перехопили в нього ініціятиву, тут почасти розбито його дивізії і корпуси, тут покладено початок деморалізації його війська. Ані офіцерські батальйони, ані муштра салдатів, ані техніка — ніщо після перших поразок не могло спинити стихійного відступу його війська до Уфи, за Уфу, у Сибір, до остаточної загибелі. В боях під Белебеєм брали участь полки Капелевського корпусу — підпора й надія білої армії; їх розбили червоні війська, як і всі інші білі полки. Червона хвиля котилася нестримно, і вітало її урочисто знесилене, пограбоване населення.

Залізничні маленькі й великі станції скидалися на пляшки з комашнею: всі повзуть поспішають, штовхають один одного, обривають, стають і знову поспішають, поспішають, поспішають... Приходили потяги — з них скакували, наче божевільні, цілі юрби червоноармійців, кидалися на всі боки, гуртом збігалися біля маленьких цеглянових хатинок, ставали в чергу, брязкали чайниками, поспішали, лаялися, обурювалися, топталися на місці, чекаючи на окріп; друга половина розбігалася по станції й сусідньому селищу, купувала сірники, цигарки, ьоблу, — що попадеться під руку, випивала у торговок молоко, купувала хлібини, хліби, хлібці... Юрбою, що ніколи не зменшувалася й несамовито протестувала, метушилися в комендантській, проклинали порядки й безладдя, як тільки вміли, лаяли нещасного коменданта, прохали, чого неможливо було виконати, присягалися тим, що не існувало, сподівалися на те, чого не могло бути: то вимагали негайно "бригади" машиніста, паротяга нового, теплушок інших або обміняти теплушки на клясні... Коли в комендантській заявляли, що "ні не можна, не буде" — до зливи протестів і образ приєдналися загрози, присягалися помститися особисто або надіслати якогось свого грозу-командира.

Раптом дзвінок.

— Який?

— Третій.

І увесь гурт протестантів, як шалений, кидався з комендантської й розбігався кудись по лініях, збиваючи людей, викликаючи здивовання, прокльони і загрози.

Три дзвонки... Свисток... Ешалон рушає, — і от ще довго йому навздогін біжать партіями й поодинці червоноармійці, що забарилися, чіпляються на східці, лізуть на дахи... Або втомлені, не наздогнавши, сядуть на рейки, знесилені, і вестатимуться по станції до нового потягу — може день, а може й два, хто знає, скільки? — одного поїзда не помітив, другий не взяв, третій з-під носа пішов...

В теплушках темрява: ані свічки, ані лямпи, ані ліхтарика... На голих дошках, забруднених постолами, брудними чоботами, засмальцьованими казацькими, облитих борщем і чаєм, заплюваних, засмічених махоровими цигарками — лежать червоноармійці. Довга пора — довго лежати у темряві, в холоді ледве прикривши себе поганенькою подертою шинелею, кинувши під голову брезентову торбину. На станціях довго возять вперед і назад, пересувають, передають, з кимось сполучають, від когось відчеплюють, немилосердно б'ють буферами, аж мозок тремтить... Кричать і лаються в темряві якісь люди з маленькими ручними ліхтариками...

Десь на далеких задніх лініях залишать "стояти". А там стоять такі самі потяги, і в них так само сили-силенна червоноармійців, — визирають з горішніх маленьких віконець, злізають, вибігають, залазять нагору. Рух коло "замороженого" ешелону завжди йде цілу добу: котрі побігають "по справах", котрі просто побігати — погрітися, інші вишукують, де погано сховано дрова тощо, все чим можна палити, інші просто собі вентаються цілому ніч біля станції й шукають, чи не буде якоїсь пригоди.

Після багатьох днів їзди, після довгих мандрівок, пудних чекань, скандалів, може й бійок, а то й стрілянини — приїхали! В широко розчинені двері теплушок швидко викидають речі; викидають їх високу гору, двох з багнетами залишать стерегти, решта — на допомогу. Там зводять по містках коней, сплутують, зв'язують, зганяють табуном, стережуть — щоб не розбіглися. Поволі викочують гармати, візки з різним майном, автомобілі — все, що є...

(Далі буде)

НЕ ПОВЕЛОСЯ СТРІЛЬЦЯМ З ПРЕДСТАВЛЕННЯМ

Марлін, Саск.

Недавно тому здибав мене голова новозбудованого стрілецького дому і просив прийти на представлення, яке вони будуть грати у великодні свята. Прийдіть, каже, а я запевняю вас, що будете вдоволені.

І вірив я в те, щоб стрільці задовольними своїм представленням людину, яка не погоджується з фашизмом, але поговоривши зі своєю дружиною і остаточно рішили піти на то представлення, щоб побачити як от дівчина буде давати хустину.

Повелося представлення. В першій дії присутна публіка старалася слідкувати за змістом представлення "Дала дівчина "хустину" і за грою аматорів, думаючи, що хоч трохи дещо буде в ньому цікавого. Та вже після першої дії публіка була розчарована до такої міри, що вже в другій дії не звертала майже ніякої уваги на гру аматорів, а завела між собою розмову на різні теми.

Побачили стрільці, що їхнім представленням публіка зовсім не цікавиться і зробили розумний крок, бо рішили не грати останньої дії. Була це дуже неприємна справа для стрільців, але іншого виходу не було. Приємні дали стрільцям до зрозуміння, що вони не погоджуються з політикою фашистських стрільців, які у своїм представленні стараються зробити дикунів з тих героїв, що розбили білогвардійських бродяг і встановили робітничо-селянську владу.

Дивишся на це представлення і мимоволі приходить тобі на думку, яка ціль цієї фашистської організації в Канаді. Українські фашисти роблять великі зусилля, щоб при помочі таких представлень та наклепів на Радянський Союз у своїй пресі викликати ненависть до радянської влади, щоб в той спосіб допомогти канадським імперіялістам в їх підготовці до війни проти СРСР.

Але потішаючим фактом є те, що українські фармері і робітники в Канаді починають приглядатися роботі українських фашистів і бачать, що не буржуазні аґенти в рідній нікі, які стараються посіяти між нами фашизм, який вони називають "дійсним патріотизмом". Канадська буржуазія не сліпа. Вона бачить зріст революційного руху між трудящими, вона знає добре, що симпатії трудящих має Канади є сьогодня по стороні Радянського Союзу. Тому то вона посилає між нас своїх аґентів, які під покришкою патріотизму стараються припинити революційний рух, головно між фармерами, бо між робітниками не так це легко робити.

Але заведеться буржуазія у своїх надіях на українських фашистів в Канаді. Час йде вперед. Ми маємо сьогодня велике число фармерів в Канаді, які не дадуть заманити себе в буржуазну ланку мимо того, що ця ланка прикрашена жовтоблакитним кольором. Ці фармері розуміють, що навіть під червоним прапором, прапором трудящих цілого світу, вони виборять для себе вільне життя.

Л.Л.С.

ПАДІННЯ ТИРАЖІВ ФАШИСТСЬКОЇ ПРЕСИ

Початий після приходу до влади націонал-соціялістів процес скорочення кількості газет і особливо числа передплатників — триває далі посиленим темпом. Як повідомляє "Фрункфуртер Цайтунг", в самому тільки Берліні газети втратили кілька сот тисяч передплатників, у Гамбурґу — понад 100 тисяч. Тиражі "уніфікованої" преси в Берліні — тобто газет, які не видає безпосередньо націонал-соціялістська партія, упали більше, як на півмільйона примірників.

Ундівський День у Польському Соймі

ОБОВЯЗКОВИЙ ВИПАД ПРОТИ РАД. УКРАЇНИ. — НЕ ДАЮТЬ НІЧОГО. — А ПАН МІНІСТЕР"... ОБІЦЯЛИ... — ХТО "МАЄ КЛЮЧ". — НОВА КОНСТИТУЦІЯ. — АХ, ДАЙТЕ АВТОНОМІЮ, БО ЯК НЕ ДАСЬТЕ, ЗАВАЛИТЬСЯ ВСЯ "СХІДНЯ ЕВРОПА".

На пленумі польського сойму дня 6 лютого при ґенеральній дебаті над польським державним буджетом, виголосив голова УНДО та голова ундівського т. зв. українського клюбу др. Дмитро Левицький велику, благальну промову о автономію.

Розпочав її, як все випадом проти Радянської України. Нацитував цілу масу висказів німецьких гітлерівських, "мужів науки" й кореспондентів про "голод" на Україні, вказав на "акцію" віденського кардинала Іпцера, пожалівся, що польська влада перешкоджує збіркам на "голодних" на Рад. Україні, апелював, щоби нарешті "прокинулася совість польського народу", але ні словечком не згадав про той — вже не видуманий для політичної аґітації—а дійсний, страшний голод на західньо-українських землях, що в свої смертельні кліщі схопив вже цілі Карпатські гори: Лемківщину, Бойківщину, Гуцульщину, ціле галицьке підгір'я, ціле Полісся і Підляш'я.

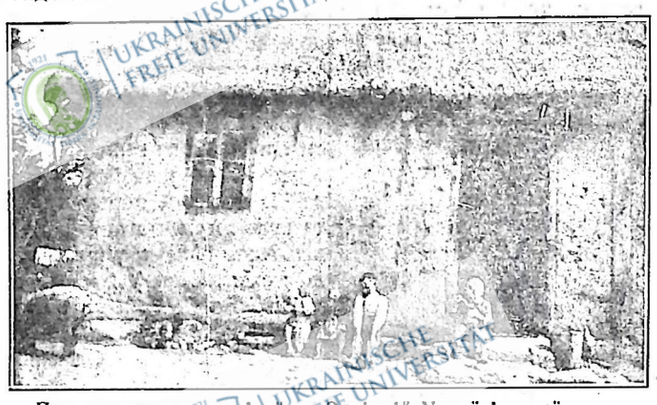

Про цих голодних літей на Західній Україні українська контрреволюція нічого не споминає.

Ці справи ундівського голову не обходять, йому треба було лише словної бодай діверзії в бік, так зненавидженої всею буржуазією світу, Радянської України і з тою лише метою розвівся він так широко над фашистськими казками про тамошний "голод".

З цілої ситуації західно-українських земель під буржуазною Польщею найважнішим видалось ундівському голові те, що на дво-мільярдовий буджет польської держави, признано лише 63 тисячі золотих на петлюрівський т. зв. Український Науковий Інститут у Варшаві, з якого УНДО у власну кишеню навряд чи зможе що стягнути. А УНДО робило все, щоби якнайбільше приподобатися польському фашизмові. Коли той поставив йому тезу: "спершу втихомирення — потім реформи" — УНДО докладало всіх зусиль, щоби разом з польською поліцією спацифікувати країну. "Щоби протиставитися — каже він — актам розпуки молоді, які приносять таку велику шкоду українському народові та які без хісна відлякують велику частину молоді, того найбільшого скарбу кожного народу — на жертвенне самопалення ми проголосили тезу конструктивної праці в усіх ділянках для добра народу і то в межах леґальної політичної боротьби. Правда, тою конструктивною працею кладемо трівкі підвалини під будову національної будівлі, помалу, але систематично розвиваємо власними силами нашу культуру і наше національне господарство. А ми ж бачить наша молодь. Вона бачить, що своєму природному розвиткові держава ставить щораз більші перешкоди, вона бачить, що з 3,500 народніх українських шкіл остало лише 125, що в рештках українських гімназій панує не український, а польський дух, що всупереч постанові сойму не лише нема українського університету, але нашої молоди не приймають навіть до польських університетів і високих шкіл, куди вона йшла до сих пор тримати ся.

її виїзд за кордон та майже уневозможлюють пострифікацію заграничних студій. Наша молодь бачить, що її не приймають до урядів, що вона позбавлена варстатів праці, вона бачить, що роблять їй перешкоди у вільних професіях, навіть у торговлі і промислі, а наші кооперативи, які нарід збудував з таким великим трудом і з такими жертвами, в яких наша молодь могла би найти працю, стоять під загрозою нового закону і їх доля залежатиме від одного посунення пера міністра. Вона бачить дальше, що український нарід хотять з кожним днем зіпхнути до щораз більше підрядної ролі, що йде намагання пляново відсунути етноґрафічні українські границі на кількадесять кільометрів на схід. У східній Холмщині живе 212,000 українців. Їх національна свідомість є така велика, що при правильно переведених виборах у 1922 р. вибрано там аж 4 послів українців, а сьогодні не признають їм там навіть їх української національности. Там нема ні одної української школи, навіть наука релігії відбувається в польській мові. Цей стан панує на Поліссі, де живе до 750,000 українців, які в 1922 р. вибрали своїх 2 послів-українців. Щоби посунути етноґрафічну границю до Сяну, шириться серед лемків москвофільство та православ'я, вщіплюється відрубний місцевий говір, а навіть ведеться переговори, щоби створити там окрему епископську дієцезію з епископом-помічником, який підлягав би владі польських епископів. Наша молодь бачить дальше, що адміністраційні методи, які мають цілковито пристосувати українців до польської державности, не лише не поправляють становища українців, але його щораз погіршують.

Від 1922 до 1928 року, коли українське населення на Волині здобуло при виборах всі належні йому мандати і мало незалежних послів, були там сяк-так нормальні відносини. Від 1928 р., коли українців Волині заступають майже в цілости посли, що належать до Безпартійного Бльоку, стан посідання українців під правлінням воєводи Юзефського з дня на день корчиться. Майже цілковито знищено там усі леґальні культурні і господарські українські установи. У превенційних вязницях не сиділо досі ще ніколи так багато української молоді, як в останніх часах. І та молодь бачить незрозумілий для нас усіх факт, що побіч з невинуватими сидить значно більша частина невинних, ба навіть відомих з того, що вони не солідаризуються з атаками терору і саботажів; щойно по кількох місяцях слідчої вязниці випускають їх на волю без розправи, навіть без вияснення того, за що сиділи. І чи серед тієї сумної дійсности можна робити нам, політичним орґанізацям, закиди, що не можемо або не вміємо успокоїти цілої молоді, чи ми переконані про безцільність таких розпучливих кроків молодечої боротьби.

Як довго триватимуть та ті відносини, які нині трівають, як довго польський уряд не змінить в основах свого становища до домагань українського народу, **так довго не можемо взяти відповідальности за теперішний стан".**

До цего комунікату додана ще окрема заява Кузьмовича, Лукського й Кедрина, в якій вони пишуть:

"Клевети й погрози, якими ОУН старається нас стероризувати, не спонукають нас припинити боротьби з явищами, що їх ті орґанізації, до яких належимо і ми самі, вважаємо шкідливими для українського народу".

Повищі резолюції Ц.К. УНДО і заява ундівських послів та редакторів вказують, що війна УНДО з ОУН ще не припинена. Ми одначе думаємо, що це вже одні з останніх стрілів у цій паперовій "баталії".

***

Новий польський буджет на 1034-35 рік, який небавом має станути на порядку нарад варшавського сойму буде теж дефіцитовий. Головний його референт у буджетовій комісії посол Медзінські заявив, що дефіцит це виноситиме в новому буджеті лише... сорок кілька мільйонів.

Дефіцитність польських державних буджетів зростає з року на рік. Дефіцит в 1932-33 виносив 12%, в 1933-34 ще лише до тепер, т. зн. за 9 місяців виносить вже 14%, а в слідуючому році буде ще більший, бо загальна нужда населення скреслить не одну ще цифру сподіваних "доходів".

***

Від кількох літ польські офіціяльні кола надзвичайно "зацікавилися" західно-українською Гуцульщиною. В польській пресі Гуцульщина виросла до "найкращої закутини польської землі", почато загально інтересуватися гуцульськими виробами, ношею і т. д. По всіх польських містах почали творитися "комітети пшиянцюл гуцульщизни", а в літі мин. року зааранжовано навіть кількадневне "свято гуцульщизни", підчас якого польські бюрократи даровими поїздами приїздили оглядати гуцульські гори, а місцеві гуцульські хруні за витання "панів" мали змогу під'їсти собі панської ковбаси та випити пива:

Спеціяльне захоплення викликувало гуцульське килимкарство. Килимкарство це, коли ходить про правду, то гуцульське воно лише о стільки, що його виконують гуцули-ткачі. Але ті ткачі-гуцули, це, по суті лише нечувано визискувані робітники у еврейських і українських підприємців, з припоручення яких і для яких вони виконують у себе по хатах ці роботи. Оплачувані за цю роботу вони надзвичайно марно. Через те в Косівщині, як головному центрі тої кустарної промисловости, дуже часто доходить до гострих конфліктів поміж килимкарями-гуцулами, а їх підприємцями. Останніми часами доходить навіть до страйків. Такий саме страйк килимкарів у косівському повіті, що тривав пару тижнів, закінчився позавчера, аж в наслідок вмішання польської адміністраційної влади.

Але цей визиск гуцулів-ткачів, це ще не одиноке їх лихо. Далеко більшу несподіванку зготовили їм польські державні "приятелі гуцульщини". А саме, зараз по новому році, польська скарбова влада почала накладати на всіх гуцулів-ткачів великі кари за те, що вони працюють без патенту, себто що не викуплюють промислових свідоцтв. Це заскочило гуцулів нагло, бо дотепер ніхто з них ніяких патентів не пла-

(Докінчення на 6-ій сторонці.)

НАШІ ЧЛЕНИ ЗАБУЛИ, ЩО ПОЛІТИКИ БЕЗ ОСВІТИ БУТИ НЕ МОЖЕ

Спрінґвел, Ман.

Свого часу в "Фарм. Життю" було досить дописів з цієї місцевости, але останніми часами ніхто нічого не писав і виглядало, що таких місцевостей в Манітобі як Спрінґвел, Ред Дір або Брайтстон вже нема більше на мапі, а якщо і є, то нема там робітниче-фармерських орґанізацій.

Та так воно не є. В нас є орґанізація ТУРФДім, ЛФЄ і Обєднаний Фронт, які дещо роблять, але можуть зробити багато більше, якби була охота. Писати так сам об про що, але заряд відділу ТУРФДім не вибрав фармкора, а відділ ЛФЄ і собі нічого про цю справу не подумав.

Тиждень тому заряд відділу ТУРФДім спромігся вибрати фармкора і тепер він буде писати про все, що тут робиться, добре воно чи зле, але не бажає собі того, щоб його дописи попадали до коша в редакційнім офісі.

В нас освітня праця таки дуже занедбана. Вже більше як пів року в нашім Фармерськім Домі над освітою не говорилося, бо наші члени взялися за політику і вийшло таке, що політика зїла освіту. Деякі члени говорять, що освіта своє віджила і мусить дати місце політиці. Але наш фармкор каже нам, що такий вислів не є правильний, бо хто не має освіти, той не буде розуміти політики.

Політичного знання можна набрати з читання преси. Я маю на думці робітниче-фармерську пресу, а не буржуазну "Фрі Пресс", з якої деякі наші члени черпають "політичне знання". Від таких членів дуже часто можна почути про політику з буржуазної преси, себто з точки погляду буржуазії, а про свою робітниче-фармерську пресу, яка вчить нас такої політики, якої нам потрібно, дуже мало згадують.

До цих членів їде "Фарм. Життя", але я не знаю, чи вони його читають, чи тільки так для паради в хаті тримають. Знаю також і те, що деякі члени дуже задовжилися за "Фарм. Життя", а знов є такі, що не взяли ще розводу з "Кап. Фармером". Я кажу, що можна заглянути до якої небудь ґазети, але політикувати треба зі своєї ґазети.

Але я розписався про політику, а про освіту забув. Якби ми так взялися більше за освіту, то і політика була б в нас правильна і можна було б зробити більший поступ на різних ділянках орґанізаційної праці, як ми зробили до цього часу. Тоді не було б потреби виправдувати себе перед орґанізатором, який відвідав нас 11 березня, що в нас не хватає часу на освіту. Орґанізатор не дитина, він розуміє, що ми завжди знайдемо щось на виправдання нашої байдужности, але це виправдання не витримає найменшої критики і про це ми дуже добре знаємо.

Коли в нас був орґанізатор, то ми трохи зрушили працю, але занедбання тягнеться дальше і ми мусимо з ним покінчити. Я думаю, що на окружних нарадах ТУРФДім ми виберемо активних членів до окружкому і тоді нам вдасться надолужити ті великі недостачі на освітньому полю.

Тепер ще кілька слів про жіночий відділ ТУРФДім та відділ Секції Молоді. В жіночім відділі маємо щось 16 членкинь і товаришки бажають працювати, але їм потрібна допомога від членів відділу ТУРФДім. Тим часом наш освітній комітет ніколи не може зійтися, щоб вложити якісь пляни освітньої праці як для членів відділу ТУРФДім, так для членкинь жіночого відділу.

Через байдужність старших товаришів відділ Секції Молоді був так підупав, що треба було його зреорґанізувати. Одного разу ми вислали були на курс молодого товариша з відділу Секції Молоді, опісля мали аж трьох товаришів на курсі в Бродвелей, але ми думали, що на висилці цих товаришів на курс наш обовязок кінчиться. Нам треба було заставити цих товаришів здати короткий звіт про те, чого вони на курсі вчилися, а потім заставити їх до праці у відділі СМ. Коли ми цього не зробили, то відповідальність за неуспішну працю серед молодих товаришів спадає на наші плечі.

При кінці хочу сказати, що така сама доля чекає відділ жіночої секції, якщо ми не дамо йому доброго проводу. А потім будемо червоніти зі стиду перед молодшими відділами ТУРФДім на фармах, бо наш відділ зачисляється до одного з найстарших.

Фармкор.

СОЮЗНИКІВ ТРАКТУЮТЬ ПО ПАНСЬКИ А РОБІТНИКІВ МУЧАТЬ

Американський журналіст розповідає, як австрійські фашисти трактують в тюрмі соціял-демократичних лідерів, а як катують робітників.

Уряд Дольфуса заарештував декого з лідерів австрійського соціял-фашизму. Цей жест був розрахований на те, щоб перешкодити викриттю справжнього обличчя соціял-зрадників перед робітниками. Зайтци, Решнери ще пригодяться фашизмові.

Кореспондент **"Ню Йорк Таймс"** Ґед'є відвідав на запрошення відділу преси австрійського міністерства закордонних справ дві найбільші віденські тюрми. Йому показували спеціяльно вибрані урядом найкращі тюрми. Але навіть буржуазний журналіст не міг не відзначити разючої різниці між привілейованими умовами для "вождів"-арадників і жахливими умовами ув'язнення рядових бійців-робітників:

Всюди відомі соціял-демократичні лідери говорять, що з ними поводяться добре. Але рядових робітників ув'язнено в переповнених камерах, і багато з них не побоювалися говорити в присутності тюремних вишкрисників, що після арешту більшість з них поліцаї жорстоко побили.

КОМФОРТ, В ЯКОМУ ПЕРЕБУВАЮТЬ ЛІДЕРИ, РІЗКО ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ ВІД ЯВНИХ СТРАЖДАНЬ ІНШИХ."

Колишній канцлер Репер приймає відвідувачів двічі на тиждень і ні на що поскаржитися не може.

Сусід Решнера — мейор Відая Карл Зайтц, замкнувся в книжки за широким кабінетним столом і покурює сигару. Він скаржиться на застарілу хоробу шлунка, яка, звичайна річ, дуже загострилася в наслідок останніх подій. Але мейор поспішає засвідчити, що нічого страшного з ним не трапилося.

Фінансовий експерт віденського муніципалітету сер Брайтнер — той просто таки захлинається в ентузіястичних хвалі фашистським тюремникам:

Багато віденських готелів мусять повчитися в цієї установи чистоти і порядку.

Картина безтурботного готельного життя під наглядом лояльних лікарів, увічливих тюремників, за книжками, сигарами й ресторанними обідами досить ідилічна. Зовсім протилежна картина ув'язнення рядових робітників навіть у "зразковій", спеціяльно вибраній для демонстрування закордонним журналістам, тюрмі:

"Відвідавши дві камери, де сидять рядові в'язні, я побачив, що ВОНИ МОЖУТЬ РОЗПОВІСТИ ІНШЕ. На кожній камері написано "для 9 в'язнів", але в кожній з цих камер ув'язнено по 22 чоловіки. Вони виглядали змученими. Камери так переповнені, що ув'язнені мусять або стояти, або сидіти на підлозі. Вони перебувають у таких умовах протягом 5 тижнів. Соломяних матраців вистачає тільки не більш як на половину в'язнів".

— Чи поводилися з вами погано? — запитав американський журналіст.

— Не тут, — похмуро відповіли вони спершу. Але потім, раптом, з одчаєм, який примусив забути про тюремників, робітники почали один по одному показувати свої рани:

— Нас жорстоко били!

— Мені розбили щелепи, а той товариш увесь у синцях!

— Мене били прикладами, доки я не знепритомнів!

Жінок — політичних в'язнів — кати тримають навмисне разом з повіями і злодійками.

ҐЕРІ ЛЮКС

провідник фармерської орґанізації "Фарм Голидей Асошіейшен" в стейті Небраска, якого арештовано й замкнено в тюрму за те, що орґанізація за його проводом ставила опір спродуванню фармерських маєтків за морґеджі й податки. Фармері Небраска плянують голодовий похід на столичне місто Небраски за визволення свого провідника.

БУРЖУАЗІЯ РОЗКРИЧАЛАСЯ ПРО ПОВОРОТ "ДОБРОБУТУ", АЛЕ В НАС ЙОГО НЕ ВИДНО

Вилинґдон, Алта.

Останніми часами канадська буржуазія розтрубіла у своїй пресі і по радіо, що є вже наглядні факти повороту "добробуту", яких ніхто не годен спростувати. Але та сама буржуазія ні словечком не спімне про те, кілько є таких фармерів в Канаді, які перед самою сівбою мусять виступити зі своїх фармів, або кілько є таких, що не мають збіжжя на насіння, бо шерифи забрали його від них ще минулої осени.

Я не буду ходити далеко за "добробутом" між фармерами, але наведу приклад з цієї околиці. Заміж він фармера, який через 3 років працював на фармах, а вже 5 років робить на них його син. Через два роки підряд граб знищив йому все збіжжя, а довгу на фармах є досить, бо аж около $8,000 самого морґеджу до асекураційної компанії.

Через свого батька цей молодий фармер має знайомство між ліберальними лідерами і вони нібито старалися не допустити до ліцитації, але морґеджова компанія сказала: платіть, а ні, то гони з фармів. І ліберальне знайомство не помагало.

Тоді молодий фармер вдався до комітету акції ЛФЄ і заявив, що йому треба оборони перед морґеджовими шакалями, бо інакше прийдеться виступити з фармів. На це дістав відповідь, що зробиться все можливе, щоб не допустити до ліцитації.

Так поступають з фармерами не лише морґеджові компанії, але й уряди. Є тут один фармер, що купив шкільну землю і до 1930 року платив точно рати з процентами. Заплатив він урядові поверх $2,000, а в 1930 році не міг платити через те, що ціни на фармерські продукти страшно впали, а опісля він і його дружина через довший час хорували і видавали свої центи на лікарів, а крім цього мусіли наняти робітника, щоб робив на фармі.

Щоб ратувати себе перед викиненням з фарми той фармер годився підписати угоду, що дасть панам третій бушель чистий, аби тільки не викидали його з землі. Та наші відповіли, що ми продовжимо речинець платежі, але тільки під тим услівям, коли ти заручиш нам не лише бушлем, але всім тим, що ти маєш. Значить, хочуть наші викинути цього фармера з фарми цілком голого. Якщо він на це не згодиться, то не буде вже більше сіяти на тій землі.

Один фармер, що мешкає близько Вилинґдон, тільки щойно почав молотити минулої осени, як до нього приїхали колектори і казали підписати папір на кількасот бушлів пшениці. Фармер попідписував кожному з них папір на ті бушлі, а для себе лишив досить пшениці на насіння і на муку на цілий рік. Відвіз панам пшеницю до елевейтора, а сам не мав защо купити пару черевиків між діти.

Та де тонко, там і рветься. Жінка цього фармера занедужала і він мусів продати останній бушель пшениці, щоб було чим заплатити медицини і лікаря. Тепер він лишився без насіння і без цента в кишені.

Ще одна фармерка з дітьми намолотила минулої осени дуже мало пшениці, бо град вибив перед кошенням. Пізніше попала в слабість, випродала пшеничку, бо лікар не хотів лічити без грошей, а аптекар не хотів дати медицин на кредит. Не стало пшениці, тоді вона мусіла продати кілька штук свиней. Тепер лишилася без насіння, діти подерті, цукру в хаті нема.

Пішла ця жінка до муніципалу, щоб розказати свою біду і домагатися допомоги. І хоч в муніципалі не засідають куркулі, але вірний панський аґент є сьогодня далеко гірший за самого пана. Замість дати цій жінці допомогу, щоб діти не терпіли голод і холод, радні муніципалу взяли її на посміховисько. Вони сміялися, а жінка заливалася сльозами.

Якби так хтіли поміж фармерів в цій лише околиці, то знайшли б, що багато з них крім ораболь капусти і буряків більше нічого до їди не мають. Правда, були в них безроги, гарні, годовані, але їх треба було продати і заплатити панам як не проценти, то бодай проценята. Тепер ці фармері лишилися без ложки смальцю в хаті.

Таким "добробутом" можна заповнити цілу ґазету тільки в одної цієї місцевости. Біда чорна кожного фармера, але панські аґенти в роді "рідних" учителів, лікарів тощо так їх збаламутили, що вони боятся належати до ЛФЄ, яка бореться за те, щоб кожний фармер міг жити та щоб ніхто не викидав його з фарми.

І якщо ці фармері будуть далі слухати цих "рідних" аґентів, то можуть сподіватися того, що незадовго опиняться на вулиці.

Робкор.

СТРАЙК В БОМБЕЮ ПОШИРИВСЯ ЧИСЕЛЬНО.

Бомбей, Індія, 26 квітня. — Страйкова боротьба текстільних робітників прибирає щораз більше насильних форм. За останні два дні страйк зріс до 65,000 робітників.

FARMER'S LIFE

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND McGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year.....$2.00

Telephone: 51 465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ

тижнепис для українського фармерства в Канаді — виходить кожної середи. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекҐреґор, у Вінніпеґу, Ман.

Передплата на рік.....$2.00

Адреса:

FARMER'S LIFE

Cor. Pritchard Ave. & McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

"ДЕМОКРАТИЧНІ" ЗАКОНИ В ОБОРОНІ СІПІАРСЬКИХ БОНДГОЛДЕРІВ

Багато фармерів в Канаді все ще таки думають, що дійсним урядом в цій країні є уряд Бенета, а не бондголдери найбільших капіталістичних корпорацій, на чолі яких стоїть найбагатша в світі залізнича компанія Сіпіар зі своїм найбагатшим банком, що називається Бенк оф Монтреал. Сам премієр Бенет належить до кляси мільйонерів і вложив свої мільйони якщо не в сіпіарські бонди, то в бонди інших капіталістичних підприємств.

Слово президента сіпіарської компанії Біттого, або слово президента Бенк оф Монтреал сер Чарлса Ґордона є для Бенета і його уряду законом. Це дійсні володарі країни, які мають до своєї розпорядимости ввесь державний апарат, включаючи сенат, домініяльний і провінціональні парляменти, суди, школи, церкви, муніципали тощо. Це некороновані королі Канади, від яких залежить існування мільйонів канадського робітництва й незаможного фармерства.

Замініть ви теперішній консервативний уряд Бенета ліберальним урядом Мекензі Кінґа, або навіть камонвелтським урядом Вудсворта, то все одно Сіпіар залишиться невидимим урядом Канади і буде диктувати урядові, які закони він має ухвалювати, скільки грошей він має видати на реліф для робітників і незаможних фармерів, яка оплата має бути від перевозу збіжжя і т. д.

Від ряду літ, а головно від того часу, коли ціни на пшеницю та інше збіжжя впали до небувало низького рівня, канадські фармери домагаються від домініяльного уряду зниження оплат від перевозу збіжжя. Домагались вони цього, коли при владі був ліберальний уряд Мекензі Кінґа, таке саме домагання ставили вони вже кілька разів до теперішнього консервативного уряду Бенета, але відповідь завжди була одна і та сама: "Не можемо нічого порадити, бо залізничі компанії оперують з дефіцитом".

Не можуть, бо Сіпіар не каже. Сіпіар мусить мати зиски, бо містер Бенет каже, що це найголовніша підпора Канади; коли вона збанкрутує, так тоді ціла Канада пропаде. Що Бенета обходить те, що фармері, які тепер беруть по 50 центів за бушель пшениці, мусять платити залізничим компаніям таку саму ціну за перевіз як тоді, коли пшениця платилася по два долари бушель? А були часи і то недавно, що фармері брали за бушель пшениці так мало, як 20 центів.

Бенет знає, що сіпіарські бондголдери вложили гроші в бизнес не для "слави божої", але для того, щоб мати зиски. Для "слави божої" можуть працювати фармері на сіпіарських землях, які уряд задурно дав Сіпіарові, а той продав їх фармерам за добрі гроші. Багачі про "славу божу" не дбають, їм давай зиски, давай піт і кров робітників і незаможних фармерів, для них сльози наших дітей, це найбільша втіха, це той нектар, яким вони впиваються.

Ніхто не є в силі вичислити всіх тих випадків немилосердного грабежу Сіпіарами та іншими капіталістичними корпораціями фармерської праці. Їх так багато, головно в теперішній час економічної кризи, як зір на небі. Про них ви не довідаєтеся з капіталістичної преси, бо чейже вона не може калити свого власного гнізда, не може відкривати окраденим і ограбленим масам очі на капіталістичні надужиття і шахрайства.

Час від часу випадки цього брутального грабежу дістаються на сторінки робітниче-фармерської преси в Канаді, а пишуть про них ті, яких ограблено, або ті, які не можуть дивитися, як грабіжники розправляються з незаможними фармерами, їхніми сусідами і товаришами по праці. Тут хочемо навести найновіший випадок цього грабежу, якого допустилася над бідняцьким фармером в Мейдстон, Саск., та сама сіпіарська компанія, якій Бенет "позичив" недавно 60 мільйонів доларів.

Едвина Шендера, бідняцького фармера в околиці Мейдстон, засуджено недавно на вязницю за те, що він не віддав встарані за збіжжя гроші Сіпіарові за землю, але зужив їх на поживу і одяг для своїх шестеро дітей і жінки та на покриття коштів продукції.

Фарма, на якій працював Шендер, належала до Сіпіара, а він був його рентівником. За цей "злочин" поліція арештувала його 27 березня. Вона не зважала на те, що в хаті цього фармера не було майже ніякої поживи і не було зацо купити її. "Демократичний" закон такими справами не клопочеться. Багатий Сіпіар домагається свого фунта мяса і мусить його мати, хоч би тим часом родина цього фармера мала вигинути з голоду.

В очах цього "демократичного" закону Шендер став злодієм, бо він дорожив своїми дітьми і не хотів, щоб вони терпіли голод і холод. Якби так Шендер був віддав Сіпіарові останній цент або останню сорочку з себе і своїх дітей, то і він не був би "злодієм", а "примірним горожанином" в очах ситих галанасів. А так його забрали до вязниці, сфотографували, взяли відтиск пальців і вислали все це до головного офісу мавнтед поліції в Оттаві, де його запишуть до рекордів, як "небезпечного злочинця", а Сіпіар надалі залишиться "головною підпорою" Бенетової Канади.

Головний офіс ЛФЄ в Саскатуні дав інструкції всім своїм відділам в Саскечевані заслати гонця протести до атторні-ґенерала в Реджайні а домагатися негайного звільнення Шендера.

ГОЛОДОМ ВИНИЩУЮТЬ ІНДІЯНІВ БІЛІ "ЦИВІЛІЗАТОРИ"

Білі "цивілізатори", які відібрали від індіянів Канаду при помочі зброї, попів і горілки, склали опісля спеціяльну угоду, силою якої ґарантували цим дійсним власникам Канади кусок хліба, обіцюючи їм спеціяльні обшари землі і державну пенсію. На підставі цієї угоди канадський уряд зобовязався взяти всіх індіянів під свою опіку і не дозволити на те, щоб "білі" робили їм кривду.

Але чи одну то угоду роблять капіталісти, коли хочуть визискати трудящих? Угода угодою, а капіталістичні зиски перші. Хіба нам, "білим" іміґрантам, не обіцював канадський уряд золоті мости й гори, коли йому треба було робучих рук, коли треба було обернути канадські пустарі на країну врожайних ланів, фабрик, заводів, густих залізничих сітей тощо? А тепер, коли ми своїми мозолями збудували Канаду і нічого не маємо, канадські капіталісти називають нас непобажаними горожанами, яких треба депортувати до старого краю.

З індіянами справа стоїть інакше. Канадські капіталісти, які є зайдами в цій країні, не можуть їх депортувати до якоїсь іншої країни, бо вони тут роджені, але хіба то галапасам бракує плянів, коли ходить про те, щоб добитися своєї мети? Не можуть вони депортувати індіянів до іншої країни, то можна їх виморити голодом і холодом та в той спосіб віддепортувати на другий світ, а тоді не треба буде платити їм мізерної пенсії.

Ніхто не може собі представити ані описати того страшного положення, серед якого живе горстка індіянів в сусідстві місточка Горкет, Онт., пише М. П. у "Воркерові". Місцевий відділ ЛФЄ, діставши інформації про цю частину ганебно поневоленого людства, постановив вглянути в положення цих індіянів. Він знайшов стареньку 70 або 80-літню індіянську жінку, що жила самітна в малесенькім шеку дві милі від місточка, пише цей кореспондент у "Воркерові".

Дах цього шеку був вкритий кусниками березової кори, старого чорного паперу і кусниками бляхи. В середині не було ані ліжка, ані крісла. Одиноку поживу, яку знайдено в шеку, було трохи заячого мяса і половина маленької риби. Ввесь одяг цієї старенької жінки складався з дуже тоненького подертого дреса і ще гірше подертого коротенького сукняного ковта.

Виявилося, що через цілу довгу зиму ця старенька жінка жила тим, що їла мясо із зайців, яких вона ловила на сильце недалеко свого дому. Члени ЛФЄ купили її трохи муки, чаю, цукру і т. ін., що вистарчить її на кілька днів.

Ми довідалися, пише цей кореспондент, що в тій околиці є індіянські діти, що не мають відповідної одежі. Кілька разів апельовано до властей, щоб вони дали цим дітям одяг, але це нічого не помогло. Власти зіґнорували ці апелі мимо того, що на підставі закону вони є "опікунами" цих дітей.

Це є страшний стан річей, говорить кореспондент, в країні, яка вгинається під тягарем всього того, чого потрібно до життя. Ми не сміємо мовчати на вид такої страшної жорстокости. Таке кримінальне недбальство з боку властей зглядом цих людей, головно зглядом цієї старенької індіянської удови, повинні засудити всі робітники і фармері Канади, закінчує він свою статейку.

БРЕХНЯМИ НЕ ЗАХИТАЮТЬ НАШОГО ДОВІР'Я ДО БОЙОВОГО ПРОВОДУ

Останніми часами вся українська контрреволюція взялася за нову методу боротьби проти робітниче-фармерських орґанізацій. Наклепи й брехні на Радянський Союз, антисемітизм, національний шовінізм, "голод в Рад. Україні, мниме винищування укр. селян та інші брехні недописали; контрреволюція на них гірко завелася. Все це розбилося об ґранітну скалу клясової свідомости укр. робітників і бідняцьких фармерів.

З другої ж сторони найбільше свідомі буржуазні часописи через своїх постійних й спеціяльних кореспондентів та буржуазні політикани мусіли признати міць і поступ, розбудову й розквіт Радянського Союзу, а цим вони вдарили погано, хоч нехотячи, в брудні й безсоромне місце укр. контрреволюції й "достовірність" її "ритаючих" джерел з Риги та циганського Букарешту або злобної Пляхецької Варшави.

Українські робітники й бідняцькі фармері ніколи не вірили тим брехням й ніколи не повірять. Чим більше запродана світовим імперіялістам українська контрреволюція бреше на робітниче - фармерські клясові орґанізації, на Рад. Союз і більшовицьку випробувану партію, під якої проводом Радянський Союз розквітає, тим більше український пролетаріят канадського міста й канадської фармери любить свої клясові орґанізації, тим більше горнеться до них і тим віддаваніше працює в них та тим гарячіше любить і матеріяльно допомагає. А це колькою в боці і сіллю в оці укр. контрреволюції. Вона чує свою загибіль.

Тому то ця контрреволюція давай горлати на провідних товаришів з укр. робітниче-фармерських клясових орґанізацій, що, мовляв, беруть великі пенсії, їдять добре, пють, автами їздять, словом роскішно жиють.

Товариші робітники і фармері! Ніяк і ніхто з вас не дайтеся зловити на цю злобну й огидну брехню. Головно ж ви, товариші з фармів, не вірте цим брехням. Я вже звиж півтора року, як на власну просьбу опустив робітниче-фармерські бойові ряди ізза здоровля. Крім єдности переконань й клясових поглядів на світ нічого мене особисто з роб.-фармерськими клясовими орґанізаціями не вязало; в ніякий спосіб не є я обовязаний брати їх в оборону перед цими підлими нападами, але моя клясово свідома совість говорить мені, щоб я з повним обуренням заперечив цим підлим брехням.

Я один з тих, якому робітниче-фармерські орґанізації через майже 7 років платили за працю в редакції "Фармерського Життя" й я заявляю отверто, що ніхто з платних робітників в цих орґанізаціях сам собі платні не встановляє й **ніхто високої платні не бере.** Платня навіть за "добрих" часів до 1929 року **була дуже поміркована** і порівнанні до платні за таку саму працю в буржуазних орґанізаціях. Всякому платню встановляє сама орґанізація через свої річні з'їзди й по всесторонньому обговоренні з Видавничою Радою. Всі делеґати на з'їздах знають вповні, хто скільки і за яку працю бере платні.

Звісна річ, що було б лишнім писати для ворогів нашої кляси в подробиці про скільки має заплати. Це не їх діло знати. Ми не питаємося їхніх "провідників", скільки їм платять пани за їх лакейсько-собачу службу, хоч знаємо, що пани мають багато фондів на ці речі.

Робітниче-фармерські орґанізації, головно ж українські, платять своїм робітникам дуже мало, а вимагають від них дуже багато — не 8 годинної, а два рази по 8 годин праці на добу. Така ж праця, передовсім нічна, як мітінґи пізно в ночі, є виснажуюча на нерви й нищить ціле здоровля, бо всі товариші, від найчільніших провідників до наймолодших рядовиків **працюють самовіддано** для орґанізації робітників й фармерів, для піднесення їх ньої клясової освіти.

Тому кличу: проч з недовір'ям до наших провідних товаришів! Всі ми повинні мати повне й нічим, ніякою брехнею, не захитане довір'я до них. Не особа провідників грає першу ролю, а думка, яку вони обстоюють. Але що думка висловлюється через особу, ми шануємо їх особи й не дамо ніякому контрреволюціонерові сплямити чести цих наших відданих провідників!

Наше повне довір'я до вас, товариші провідники! Ми за вами й з вами за остаточне визволення трудящих. Вас і нас єднає думка Всесвітнього Жовтня!

Дмитро Я. Присташ.

СТУДЕНТИ ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО НЕ БУДУТЬ БІЛЬШЕ ВОЮВАТИ

Тисячі студентів вищих й середніх шкіл в Сполучених Державах вийшли на страйк й демонстрували, що вони не підуть воювати за збогачення фабрикантів зброї та за інтереси визискувачів мільйонерів. — На фотографії студенти Колюмбійського університету, які заявили: "Ми постановляємо, що не будемо підтримувати уряд Сполучених Держав у ніякій веденій ним війні."

БАГАТО КОРИСНОГО ПОЧУЛИ МИ НА МІТІНҐУ В ФАРМЕРСЬКІМ ДОМІ

Савт Портедж ла Прейрі, Ман.

Наш Фармерський Дім в Савт Портедж ла Прейрі мав вже вдруге нагоду почути в своїх стінах голос тов. Присташа, бувшого редактора "Фармерського Життя", а теперішнього фармера в Нютон, Ман.

Найбільші наші противники, найбільші сумнівники в правду і слушність більшовиків, мусіли признати, що промова тов. Присташа була на 100 відс. слушна й правдива.

Товариш росказав нам ширше, чим першим разом, як повстають капіталістичні кризи. Вони є в сучаснім капіталістичнім ладі неуникнимі. Ці кризи, це наслідок безглуздої, хаотичної, рабівничої господарки капіталістів. Криза, це наслідок питомої капіталістичній господарці суперечности. Капіталізм родиться з цією суперечністю й живе нею. Ця суперечність є, що продукція є суспільна, а користування нею ні. Тобто у виробленні продуктів заняте ціле трудяще суспільство, а користуються цією продукцією тільки одиниці з нечисленної кляси багачів.

Ціле трудяще суспільство не дістає в заміну за свою працю стільки, щоб могло відкупити назад всю свою продукцію. Велика часть її лишається незужита. Тому капіталісти скорочують дальшу продукцію виробів товарів й відсувають робітників від варстатів праці. Росте безробіття, маліє покупна сила робітників, падуть ціни на продукти ріллі. Захитає тяжка індустрія - заводи, фабрики, сталіні тощо — опісля скорочується виріб взуття, ноші, поживи й подібного. Весь промисел занепадає — попадає в кризу.

За ним йде занепад в рільництві. Опісля занепад фінансовий — крах біржі, банкроцтва банків тощо — а на останку криза політична. Буржуазія гратить голову. Різні буржуазні групи й партії хочуть в різний спосіб рятувати загниваючий капіталізм. Все це разом ділає у всіх капіталістичних країнах і повстає світова криза капіталізму — говорив товариш. Ми всі зараз її переживаємо.

А який вихід з неї? Мирного виходу нема, говорив тов. Присташ. Капіталісти самі думають, що є тільки примирний спосіб, тобто насильний спосіб, а це є війна, в чому вони, розуміється, помиляються. Всі капіталістичні країни готовляться зараз до війни з небувалим поспіхом, на перегони. Війни ведуться коштом крови й життя та майна робітників і фармерів. Всілякі воєнні видатки і всілякі видатки на вдержання буржуазної влади є плачені робітниками й фармерами. Обидва ці брати праці є проти війни. Але як капіталісти її викличуть, обидва вони підуть до війни, однак не бити таких самих робітників і фармерів по другій стороні окопів, ні... Не за вдержання капіталізму, а за своє визволення від капіталізму битимуться робітники й фармері бідняки у військових одягах; битися зі своїми клясовими ворогами за повалення капіталізму й за встановлення робітниче-фармерської влади.

Багато інших точок обговорював тов. промовець. Нема різниці між трьома політичними партіями: консервативною, ліберальною й камонвелтською пана Вудсворта. Ціль в них одна — задержати капіталізм коштом трудящих. Більшовицькі партії в цілім світі мають одиноку добру для трудящих програму: перебрання всіх засобів продукції державою трудящих для добра трудящих; це програма більшовиків.

Були десятки питань, до теми й поза темою промови. Читачі "Укр. Голосу" і "Кан. Фармера" то жаліли "худих коняк", що бачили на образках Вилямса 4 роки тому, то за одягненими в свойого виробу полотняну одежу селян. Кандидати на кулаків боялися, щоб радянська влада як прийде в Канаді, не відібрала в них 20-акрових "ланів".

Діставши переконливу відповідь, питали за бога, чорта, небо, пекло, духів, душу, Марса, сонце й місяць. Тов. Присташ вмів їм все це як слід пояснити. Релігійні секти дістали теж свою пайку його здорової критики. Вони є на це, щоб, по-перше, поділити нас, а, по-друге, думкою про "життя вічне" по смерти відірвати нас від думання про людяне життя на землі,—пояснив він присутним. І це правильно. Якби не було "духовників", не стало б капіталізму. Всі церкви — слуги капіталізму.

Півтора останка "невірних Томів" з петлюрівсько-гетьманського табору (зачуваємо так) лагодяться прийти на слідуючий мітінґ із своєю найтяжчою артилерією аж з Вінніпеґу, щоб побити тов. Присташа, але ми віримо, що від одного вистрілу малого більшовицького моздіра в устах т. Присташа вся та велика й тяжка їх артилерія лопне й розлетиться. Ми вже бачили й чули про цю їхню велику "Берту Круп" — це звичайна "пукава" із бзини й пороху-знання та куль-арґументів в неї як кіт наплакав. Але посміятися біде можна, отже всі йдемо на мітінґ. Бой, о бой!

Це буде "шов", яких мало!

Олівець.

ЧИМ ЦІКАВЛЯТЬСЯ ДЕЯКІ ФАРМЕРІ В ЦІЙ ОХОЛИЦІ

Рама, Саск.

В місточку Рама відбувався недавно суд за бійку. Не перший то суд цього рода, бо було їх тут досить передтим. Але цим разом за бійку судили аж 10 осіб.

В день розправи до місточка почали зїжджатися фармері з ріжних сторін. Можна сміло сказати, що зїхалося їх поверх 300. Якби таке велике число приїхало на масовий мітінґ, то можна було б сказати, що фармері цікавляться своїми справами. Але такого чуда в нашій околиці сподіватися не можна, бо над більшістю фармерів мають свій вплив попи та інші панські аґенти.

Кажуть, що обвинувачені ходили до "святої" великодної сповіди і мабуть кожний з них заплатив попові по доларові, щоб очистив його з гріхів, бо якось странно їсти паску без сповіди і пити самогон. Але видно, що він не дав доброго причастія, бо треба було йти за ним до поліції і заплатити аж $35.

Такі непобажані явища на фармах треба завдячити попам та панським аґентам, для яких багато ліпше і корисніше є, щоб фармері не читали своєї клясової преси і не належали до своїх клясових орґанізацій, але запивалися самогоном і тягалися по судах та видавали на це свої останні центи. Бо попи і всякі інші панські аґенти знають добре, що якби фармері читали "Фармерське Життя" або "Форов", тоді вони були б свідомі своїх інтересів і по судах не тягалися б, а не одночасно і панських аґентів не слухали б.

Тепер такі тяжкі часи, що нема гроший на одяг для попів, а несвідомі фармері віддають свої центи попам і панським судам та виставляють себе на публичне посміховисько. І коли взяти під увагу те, що в цій околиці попи замотали фамерів у свої сіти, то кожному стане ясно, яку користь приносять нам "божі слуги".

ЩО ЗРОБИВ НАШ ВІДДІЛ ТУРФДІМ ЗА ПЕРШИЙ КВАРТАЛ 1934 РОКУ

Беліс, Алта.

Бажаю подати короткий звіт з діяльности нашого відділу ТУРФДім за перший квартал ц.р., як також сказати дещо про діяльність інших наших організацій в цій місцевости.

Заряд відділу ТУРФДім відбував свої засідання реґулярно кожного тижня. Рівночасно він старається, щоб членські збори відбувалися кожного місяця.

За перших три місяці цього року ми відбули чотири масові мітінґи. Два з них були скликані відділом ТУРФДім, один скликав відділ ЛФЄ, а один Секцією Молоді ЛФЄ.

На цих масових мітінґах, скликаних відділом ТУРФДім, ми здобули 8 нових членів. На масових мітінґах ЛФЄ й Секції Молоді ЛФЄ створено відділ СМ ЛФЄ, до якого вписалося 19 членів. Опісля молоді товариші зорґанізували на своїх зборах спортивний гурток з досить великим числом членів.

До спортивного гуртка вписалися члени і симпатики Секції Молоді ЛФЄ. Але мені здається, що молоді товариші зробили помилку, коли рішили, щоб симпатики Секції Молоді платили два рази такий вступ до спортивного гуртка, як члени. Через цю ухвалу спортивний гурток не зможе дістати у свої ряди так багато неорґанізованої фармерської молоді, як міг би дістати, коли б вступ був однаковий для всіх.

Мені здається, що цю ухвалу треба буде дещо змінити, щоб дати нагоду вступити до спортивного гуртка неорґанізованій молоді. Фонди кожна орґанізація потребує, але і без членів вона обійтися не може. *А коли ми не дістанемо фармерської молоді до спортивного товариства, то тим трудніше буде її дістати до відділу Секції Молоді ЛФЄ.*

Відділ Секції Молоді ЛФЄ постановив дати концерт, щоб здобути дещо фондів на покриття своїх орґанізаційних видатків. Плян добрий і я вірю, що корисніше буде, коли молоді товариші будуть здобувати потрібні фонди через влаштування підприємств, чим через подвійну вступну вкладку до свого гуртка для неорґанізованої молоді.

Між відділами тутешніх орґанізацій дається відчувати брак кооперації. Це і є тією причиною, що до великої міри спиняє успіх в усіх відділах. Бо от, наприклад, в нас не було ні одної лекції, бо ми цим питанням не подумали, а такі лекції є потрібні для всіх членів, а головно для нових.

Щодо дитячої школи, то вона також занедбана. Причина цього занедбання лежить в тому, що ми не вибрали шкільного комітету, який мав би дбати про розвиток школи. Ми не пояснили батькам дітей тієї користи, яку ця школа може дати їхнім дітям і їм самим. Крім того оплата за школу була висока і через те багато дітей не вписалося, бо батьки не могли платити за них.

Праця на мистецькому полі дещо краща, але й тут є свого рода недомагання. За перший квартал відограно три представлення і один концерт. А можна було зробити більше, якби мистецтвом був працював більше пляновано.

А про пресовий комітет, то хіба вже не згадувати, бо він належить до одного з тих наших комітетів, що майже нічого не зробив в березневій кампанії. Це тому, що товариші не сходилися і не виробили відповідних плянів та не втягнули до роботи всіх членів наших орґанізацій, а думали, що пару одиниць виконають всю роботу.

В майбутньому товариші з пресового комітету повинні винести науку з цієї своєї помилки і доложити старань, щоб в пресовій кампанії було заанґажоване все членство, а так само треба постаратися мати вироблені плани пресової кампанії, ніж кона прийде.

Обсерватор.

НАШИМ МУНІЦИПАЛОМ НЕ РЯДЯТЬ НАМИ ВИБРАНІ РАДНІ, А БАНКИР

Нестов, Алта.

Кожний фармер знає, а як не знає, то повинен знати, що він вибирає радного муніципалу на те, щоб той заступав його інтереси. І кожний кандидат на радного підчас виборів прирікає, що він буде працювати для громади, а коли дістанеться на муніципальне крісло, то так його зачадять банкири, що він забуває про свої передвиборчі обіцянки і бачить тільки інтереси ситого банкира.

Таке саме діється в нашім муніципалі Таватнов, де ціла муніципальна рада раптом заспокоїти банкира, якого розказали "наші" радні так совісно виконують. Хто не міг ніяк встарати готівки, той підписував нот на пшеницю, яку ще навіть не посіяв.

Чому банкир потрапив так налякати фармерів й забрати від них останні центи, яких так тепер потрібно на одяг для дітей і направу машинерії? Чому радні муніципалу всі як один так склонили свої голови перед галапасами, які не відчувають теперішньої кризи?

А тому, що фармері не представляють собою великої орґанізованої сили, що вони не належать до орґанізації, яка має у своїй програмі клич "Наше життя перше", яка каже їм боротися за цей клич і не платити банкирам процентів, доки наші власні потреби не будуть заспокоєні. Тому нам треба належати до Ліґи Фармерської Єдности і читати "Фарм. Життя" і "Форов".

Член ЛФЄ.

Відвідайте свого сусіда ще сьогодні й зробіть його передплатником "Фарм. Життя", якщо він ним ще не є!

НАШ НОВИЙ ЗАРЯД І КОМІТЕТИ ПЕРЕБРАЛИ БАЙДУЖНІСТЬ ВІД ПОПЕРЕДНИКІВ

Ред Дір, Ман.

В "фарм. Житті" можна бачити донесні майже від всіх відділів ТУРФДім та його секцій, де пишеться про працю в тих відділах, про їх успіхи й недостачі, про пресову кампанію, про боротьбу, яка в їх місцевостях провадиться за щоденні потреби тощо. Значить, фармері в тих місцевостях роблять, щось, щоб освідомити самих себе і свою молодь, дбають про те щоб їхня преса виходила реґулярно й збільшувала свої сторінки, борються за поліпшення свого життя в країні, де всього є подостатком.

Але не так працюють члени нашого відділу. Від річних зборів, що відбулися 4 лютого, ми зовсім збайдужніли. На цих зборах ми вибрали новий заряд, орґанізаційно - освітній, пресовий і мистецький комітети, але ні один з них не сходився, ні один не думає про свої обовязки. Члени на збори не сходяться, а заряд й собі заснув.

Не ліпше робилося в нас в минулому році, але цього року ми думали, що виберемо новий заряд і нові комітети і праця піде краще. Тепер виявилося, що наші комітети взяли собі плян від бувших комітетів, найлекший плян, цебто нічого не робити. І через цю байдужність наш відділ не може писати в пресі, що в нас щось робиться, а писати, що ми заснули, якось стидно.

Дехто готов сказати, що ми не могли провадити освітньої праці і не могли брати участи в листопадовій пресовій кампанії, бо ми були заняті муніципальними виборами. Таке виправдання не можна уважати за вдоволяюче. Правда, ми працювали, щоб вибрати рідом кандидата від Обєднаного Фронту, але ми мали виборчий комітет, який керував цією кампанією, отже наші комітети могли виконувати свої обовязки.

Вибравши свого ріфа, ми мабуть вилися успіхом і позасипляли так твердо, що годі нас добудитися. Нам здавалось, що ми вже зробили все, що наші орґанізації від нас вимагають. Бо не те важне, що ми вибрали свого ріфа та що перевагу в нашім муніципалі мають представники від Обєднаного Фронту, а важним є те, щоб наші представники чули над собою нашу контролю і робили в користь незаможних фармерів, бо в деяких справах вони не зовсім правильно поступили. Тому нам треба сходитися і обговорювати такі справи.

Цих кілька слів треба товаришам взяти під увагу. Не забуваймо, що від нашої активности залежить до великої міри весь бойовий фармерський рух в цій околиці. Робім так, щоб цей рух зростав. Сходимся на мітінґи, членські збори і на засідання зарядів та комітетів. Поборім ту байдужність, яка закралася до нашої орґанізації і приспала нашу активність. Ми ж в орґанізації від довшого часу і повинні розуміти своє завдання.

Фармкор ч. 2.

БІЛЬШОВИКИ Є ВЖЕ ВСЮДИ СКАЗАВ РОБІТНИК ДО ПОПА У ВАГОНІ

Канора, Саск. — Недавно їхав я поїздом зі Сторджне до Канори. Сиджу собі в поїзді і думаю як жити тепер на світі. Здається, що немає ніякого виходу для робітників і незаможних фармерів з теперішнього тяжкого положення.

Коли нагадаєш собі, що магазини повні одягу й поживи, а сотки тисяч невільників капіталістичної системи ходять голодні і подерті, то прийдеш до висновку, що тільки революційною боротьбою а не камонвелтською "мирною революцією" можна дістати ці потреби до життя у свої руки.

Гострі думки не дають спокою. Хочеш забути думати про такі річи, але не можеш. Про них не думає хіба той, що теперішніх злиднів не відчуває.

Дивлюся, аж тут до залізничого ваґону входить "пан-отець", добре вигодуваний, гарно одягнений, виголений, чистенький. Коло нього на кризу не заводиться. За кілька хвилин увійшов робітник, мабуть працює на секції. Поздоровкався з "пан-отцем" і почали розмову.

Мова йде про більшовиків. Робітник зі страхом оповідав попові, що код Гаєс наплодилося багато більшовиків. На це потіхав його пін, що на північ від Гаєс більшовиків дуже мало, то лише південь ними заразився.

На це робітник махнув рукою і сказав: "Де їх нема, тепер їх всюди повно."

Я більше не чув, що вони говорили, бо пін викликав робітника на двір і щось йому говорив, мабуть пін боявся, щоб присутні не чули його розмови.

Підслухав.

СПЕКУЛЮЮТЬ ТАК, ЩОБ НЕЗАМОЖНІ ФАРМЕРІ НЕ СІЯЛИ ЦЬОГО РОКУ

Вилинґдон, Алта.

Може не всі знають, що в "національній" Алберті, яку звуть "соціялістичною", не заноситься цьогорічного на весну, бо 15 квітня був такий великий мороз, що вода замерзла була на 2 цалі. Через пару днів фармері вже орали, але як подув вітер з півночі, то земля знову закостеніла і весняні роботи припинилися.

А тепер дещо про те, як "соціялістичний" уряд Ляберти "помагає" тим фармерам, що не мають збіжжя на насіння.

Я є один з тих, що не маючи чим засіяти свого поля і вдався до дебт еджосмент бюра в Едмонтоні, щоб дав мені вівса, ячменю і пшениці на насіння. Правда, я мав трохи свого вівса, але він був змерзлий і на насіння нездалий, тому я годував ним безроги, думаючи, що продам їх і куплю собі насіння. Та пани з Мессей-Герис компанії післали шерифа, а цей забрав всі мої безроги за довг.

Дебт еджосмент бюро відписало мені, щоб я вдався за насінням до департаменту рільництва, а цей останній справив мене до муніципалу. Менші муніципальні пани сказали мені, що дадуть насіння, як морґеджова компанія дасть їм позволення взяти "ліп" на моє збіжжя, то значить, щоб муніципал мав до нього перше право.

Я написав до морґеджової компанії і вона пристала на домагання муніципалу. Тоді я знов пішов до муніципалу з тією надією, що вже аж тепер менші пани не відкажуть мені насіння. Але менший пан, цебто панський льокай, є звичайно гірше зілля, як великий пан, якому він служить. Муніципал сказав мені, що насіння не дасть і порадив мені ще раз вдатися за ним до морґеджової компанії.

Коли фармер дивиться на своє поле і бачить, що нема чим його засіяти, то він кидається на всі боки, щоб дістати насіння. Я знову вдався до морґеджової компанії не тому, що послухав ради панських прихвостників, але тому, що деінде вдатися не міг. Морґеджова компанія сказала мені, що мене нічого не обходить твоє насіння, коли собі, що хочеш.

Цим навкам я дав минулого року третій бушель, а тепер вони собі думають, що коли я не дам їм нічого цього року, то вони проженуть мене з фарми, а на моє місце знайдуть нового раба, що буде на них працювати. Все одно кажуть пани, що в Канаді є забагато фармерів, що здалось би щонайменше 90 проц. з них викинути з фармів, бо при теперішній молодій машинерії десять процент фармерів може напродукувати досить пшениці.

А українські націоналістичні лідери в Канаді кажуть фармерам, щоб вони не горнулися до Ліґи Фармерської Єдности, бо вона "бунтує" фармерів. Ні, фармерів бунтують самі капіталісти, які загарбали їхню працю, а тепер кажуть, що їх нічого не обходить те, що фармер зі своєю родиною здихає голоду. Чи можуть, отже, фармері терпіти далі і не орґанізуватися та не боротися проти капіталістів і їхніх аґентів, дуже часто в українській шкірі.

І. Д.

ЗГИНУВ ПРИ ПРАЦІ В КОПАЛЬНІ ВУГЛЯ.

Лоскар, Алта., 26-го квітня. Антін Тристенський згинув на місці праці, коли завалився шафт в копальні вугілля. Майнер Оліверо, який працював разом з Тристенським, легко ранений.

Сараєво, Босня, 23 квітня.— Наслідком експльозії в майнах у Калькані згинули 146 майнерів. Досі добуто зпід землі 62 трупів. Експльозію було чути 12 миль довкруги.

Звіт з окружних нарад УРФМО в Пакан

Пакан, Алта.

Окружні наради ТУРФДім, ЖС, СМ, РЗТ й Тодовиризу відкрив голова окружкому т. Гр. Коханюк, 31 березня в год. 2.30 пополудні в УРФДомі в Пакан. По відкритті нарад покликано товаришів Хмелика й Елащука для провірення делеґатів. Всіх делеґатів з правом голосу було 14. Трьох членів з окружкому й представник від Провкому т. А. Войтишин, отже разом з правом голосу було 18 делеґатів. Братніх делеґатів було 5, разом всіх делеґатів було 23, які репрезентували 9 місцевостей. Відділи в Спеден і Беліс не прислали своїх представників.

На голову окружних нарад вибрано т. Н. Хмелика, на секретаря т. С. Елащука. Перше покликано до звіту голову окружкому т. Гр. Коханюка. Окружком відбув 8 засідань за 5 місяців. Відділи не відповідали на листи. До деяких відділів писалося по 2—3 рази й відповіди не було. Через те праця була занедбана. Деякі відділи не подали до окружкому ані одного звіту мимо того, що деякі з них перевиконали свою квоту в листопадовій кампанії. Тому трудно було провірити, чи виконано квоту в $1,000.00. Окружком висилав орхестру зі Смокі Лейк на об'їздку, а також і промовців. Звіт принято.

Потім здав звіт секретар окружкому т. Новаковський. Секретар заявив, що відділи не відписували на листи. Одно доларового оподаткування минулої конференції не прислали й з тої причини окружком навіть на стемилі не мав. Звіти зі своєї праці відділи не присилали до окружкому. В окружкомі працювало майже двох членів, тому багато праці було не виконано.

Зі звітів делеґатів виявилося, що праця орґанізаційна й освітня була занедбана. У деяких місцевостях є брак провідних сил, у деяких незгода між членами. Найгірше занедбано орґанізування жінок-фармерок до ЖС, а також молодь до СМ. Дуже занедбано березневу кампанію в збірці фондів і позички на сплату довгів на УРФД. Окружком також занедбав свої справи. Фармерський страйк у Мирнам спопуляризовано добре. Успішно переведено одномісячний курс політграмоти й орґанізаційного досвіду в Пакан в місяці березні. Курсом переводив т. М. Гайдук.

Всіх учеників було 13, учениць 5 разом 18. Курс закінчився день перед окружними парадами й всі курсанти мали нагоду брати участь в парадах. Після звітів делеґатів відбувалися живі й цікаві дискусії та самокритика.

По прийнятю звітів покликано до слова представника від Провкому т. А. Войтишина. Докладчик у своїй промові з'ясував положення в окрузі. Перше провірено успіхи й досягнення від минулої листопадової конференції, а ще більше провірено недостачі через лагідність й байдужність як членів, комітетів і членів з одної сторони, так і окружкому, з другої. Докладчик найбільше натискав на те, щоби була якнайтісніша коперація між відділами й окружкомом, а разом відділи з окружкомом повинні співпрацювати з Провкомом і ЦВК.

Також широко обговорено районну систему, значіння робітниче - фармерської преси, страйкову боротьбу, демонстрації, масові протестаційні віча тощо. Велику вагу присвячено значінню окружних чи місцевих курсів політграмоти та орґанізуванню відділів ЖС і СМ на фармах. Представник вказав на орґанізування ЛФЄ, КРОЛ і ДРС на фармах, а головно тепер, коли цілий капіталістичний світ готовиться до війни проти СРСР. Після докладу внесено цілий ряд резолюцій.

Окружні наради призначують для округа Пакан на місяць травень зібрати передплат й пресфонду на "УРВ", "ФЖ" й "Робітницю" $600.00. Квоту поділено так: Смокі Лейк — $100.00, Пакан — 80.00; Спеден — 60.00; Стрий — 50.00; Беліс — 50.00; Кедрон — 50.00; Портбенк — 50.00; Порт Коцман—45.00; Пакан Гайней — 35.00; Волунтір—30.00; Давнінґ — 25.00; Гемлін — 25.00. **На таку саму суму ($600.00) округ Пакан викликає округи: Мирнам, Ренфорд й місто Едмонтон, Округ Вох викликається на $400.00.**

Окружні наради постановляють, що в кожній місцевости, де вже є відділ ТУРФДім, конечно треба орґанізувати відділи Жінсекції й Секції Молоді.

Окружні наради постановляють, щоби цього 1934 року, всі відділи й товариства УРФМО округа Пакан спільними силами відсвяткували Перше Травня масовою демонстрацією в Смокі Лейк. На масовому вічу треба гостро запротестувати проти імперіялістичних воєн взагалі, а головно війни проти СРСР.

Окружні наради виносять рішення, щоби кожний відділ УРФМО висилав точні звіти про працю у своїй місцевости що три місяці до окружкому, а окружком до Провкому. У звітах треба точно й правильно підсумовувати досягнення й недостачі в орґанізації. Окружкоми повинні наглядати над працею у відділах РЗТ й Тодовиризу на своїй території.

Окружні наради УРФМО в Пакан вповні піддержують ухвалу Конвенції РЗТ з 1933 року, в якій говориться, щоби в місяці липні перевести кампанію за збіркою фондів на приют і сиротинець РЗТ, а також придбати якнайбільше нових членів і членкинь до РЗТ.

Беручи під увагу розгар клясової боротьби й масове арештування провідних товаришів робітників і фармерів, робітниць і фармерок, робітничої й фармерської молоді, окружні наради виносять рішення, щоби орґанізувати й популяризувати Канадську Робітничу Оборону Ліґу (КРОЛ) на фармах.

З огляду на те, що фашисти різних національностей в кожній капіталістичній країні ведуть скажену аґітацію й наклепи проти СРСР, як рівно ж і те, що капіталісти всіх країн готовляться до війни проти СРСР, працюючі цілого світу мусять стати в обороні СРСР. Щоби стати в обороні СРСР, треба зрозуміти, чим являється СРСР для працюючих цілого світу. Тому окружні наради УРФМО в Пакан виносять рішення, щоби всюди популяризувати й будувати орґанізацію Друзі Радянського Союзу (ДРС) й орган цієї орґанізації "Совєт Рошія Тудей".

Зі звітів делеґатів виявилося, що орґанізаційна й освітня праця в місцевостях була занедбана з браку провідних сил. Тому окружні наради постановляють, щоби в липні й серпні ц. р. відбувся окружний курс політграмоти й орґанізаційного досвіду в Пакан і тривав не менше одного місяця. В часі ведення курсу крім теоретичної підготовки, товариші і товаришки, які краще підготовані й мають більший досвід, виїхали з промовами кожної неділі по місцевостях пакансього округа. Після курсу окружком повинен мати хоч одного сталого орґанізатора в своїм окрузі, а крім того часто обмінюватися промовцями.

Окружні наради припоручили окружкомові в Пакан повідомити окружком у Вох і спільно створити такий курс при менших коштах і тих самих інструкторах. Окружком у Вох мав би перевести передкурсову кампанію в той спосіб, що й округ Пакан. Після прийняття цієї резолюції вироблено такі пляни:

Від кожного члена й членкині УРФМО відділ мав би вислати по 75 ц. Гроші встарати такими способами, як і кому вигідніше: представлення, концерт, забави чи колекта. Число курсантів чи курсанток повинно бути 20 на орґанізаційний кошт, решта на свій власний кошт. На куре може йти хто захоче з членів чи членкинь УРФМО, або братніх орґанізацій, як ЛФЄ, ВЮЛ або КРОЛ. На куре висилати найкращих працівників УРФМО. Число курсантів мають висилати в такім порядку: Смокі Лейк — 2, Пакан — 2, Портбенк — 2, Кедрон — 2, Порт Коцман — 2, Стрий — 2, Спеден — 2, Пакан Гайней — 1, Волунтір — 1, Беліс — 1, Давнінґ — 1, Сант Коцман — 1, Порт Смокі Лейк — 1, разом 20. Куре буде відбуватися в українській мові, тому курсанти мусять знати українську мову.

З огляду на те, що зарозумілість і гордість деяких передових членів наносять багато непорозуміння й шкоди для орґанізації, окружні наради виносять постанову, щоби кожний член і членкиня уникали такої поведінки. Відношення й трактування між членами повинно бути щире, симпатичне й розумне. Всякі уваги й критика в орґанізації повинна бути розумна, щира й будуюча, а не глумлива й руйнуюча. Кожний член і членкиня повинні чути на собі великий обовязок і під свідомою дисципліною його виконувати щиро й добре.

Окружні наради настоюють на кожний відділ, а головно на заряди УРФМО, щоби кожний заряд відділів УРФМО мав своє засідання перед членськими зборами. Якщо не можна кілька днів перед зборами, то 2—3 години перед зборами. Також всякі дрібні справи, щоби заряди полагоджували між собою, а другими зборами.

Окружні наради виносять рішення, щоби кожний відділ УРФМО в окрузі Пакан виповнив своє однодоларове оподаткування з минулих окружних нарад до травня цього року.

На місце попереднього секретаря окружкому, т. А. Новаковського, вибрано нового секретаря окружкому т. Д. Скорейка. Також доповнено окружком представниками від ЖС, СМ й РЗТ. По кінцевім слові представника від Провкому окружні наради закрито співом "Інтернаціоналу".

За Окружні наради УРФМО в Пакан, Алта.,

Н. Хмелик, голова. **С. Елащук,** секретар.

УНДІВСЬКИЙ ДЕНЬ В ПОЛЬСЬКОМУ СОЙМІ

(Продовження з 3-ої сторони.)

тив, ані правно, як кустарні робітники, не обовязаний платити. Інакше на цю справу дивляться "приятелі". Ці не тільки, що не відкликали кар, але приступили до безапеляційного стягання їх через екзекуторів-коморників.

Це покищо перші конкретні наслідки "приязні" польської буржуазії й фашистського її уряду до зах.-укр. Гуцульщини.

***

Управа "Рідної Школи" оголосила в пресі відозву в справі підписування внутрішньої позички "Рідної Школи". Ця внутрішня позичка мала би бути безпроцентовою і мала би виносити 250,000 золотих, платних на довжні грамоти по 25 зл. від початку лютого, по кінець липня 1934 р. Позичку цю обіцяється "Рідна Школа" звернути до 10 літ, почавши від 1936 р., вильосовуючи кожного року по 10% загального числа позичок.

Західно-українські працюючі маси ніколи не відмовляли своїх важко запрацьованих лепт на цю інституцію, в надії, що бодай там їхні діти будуть мати змогу навчання у рідній мові. Але "Рідна Школа" ці надії західно-українських мас зарвела. Розбухана надмірно адміністрація, зложена вповні з явно ворожих до цих мас елементів, з'їдає постійно майже всі краєві збірки і збірки з еміграції. Надмірно високо оплати за нарчення в школах "Рідної Школи" відтяли дітям робітників і селян доступ до цих шкіл так, що зі шкіл тих фактично користають тепер майже виключно діти українських урядовців і заможніших верств інтелігенції й селянства — куркульства. Дальше зовсім явна фашистська політика останніх управ цеї інституції підкопала глибоко авторитет "Рідної Школи" серед працюючих мас. Західньо - українські працюючі маси можуть дати позичку "Рідній Школі" і дальше підпомагати її фінансово лише під цим услівям, що вона переведе негайно в життя всі ті вимоги, які ставлять до неї не відтепер вже зах.-укр. працюючі маси.

***

В Перемишлі закінчилася перед воєнним судом розправа проти 10 жовнірів артилерії, обвинувачених за комуністичну агітацію серед війська та за заснування полкового комітету комсомолу партії. Артилериста О. Гольдберга засуджено на 8 літ тюрми, видалення з війська та втрату громадянських прав, артил. Миколу Сенсту теж на 8 літ і т. д., Івана Луцишина на 5 літ тюрми, Мордка Баню на 3 роки і 3 місяці тюрми, Володимира Вовчика на 4 роки тюрми, Якова Ваймана на 6 літ і Івана Наліпу на 4 роки. Трьох обвинувачених звільнено.

Ардан.

ВІДДІЛИ ЛФЄ МОЖУТЬ НАЙКРАЩЕ СКАЗАТИ ПРО РОБОТУ СЕКЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

Вилингдон, Алта.

Прочитав я допис в "Фармерськім Життю" з дня 11 квітня, в якім дописувач говорить про дуже активний секційний комітет ЛФЄ у Вилингдон і не можу стриматися, щоб не сказати кілька слів у відповідь.

Хотілось би і то дуже, щоб цей комітет був такий активний, яким представляє його дописувач. Але мені здається, що такі самохвальні і не зовсім вірні дописи не принесуть користи нікому і можуть причинитися до того, що мало активний комітет, про який йде мова, стане ще менше активний.

Про активність цього комітету найкраще знають ті відділи ЛФЄ, які його вибрали. Згаданий комітет, який складається з трьох членів, не працює добре і з цим нема потреби критися. Працює в ньому тільки один товариш і при помочі товаришів з відділу ТУРФДім робить роботу, про яку дописувач згадав, але голова і секретар секційного комітету абсолютно нічого не роблять і не хочуть брати ніяких обовязків на себе. Коли питається їх, чому це так, то вони відповідають, що це не час, бо фармері не є ще спролетаризовані та що в цій організації може працювати лише той, хто не має нічого до втрати.

Розуміється, що таке "пояснення" є зовсім мильне, бо фактом є, що сьогодня в Канаді є тисячі спролетаризованих фармерів, є тисячі тих, які вже всьо втратили і більше не мають нічого до втрати. А ми не сміємо забувати й про те, що ЛФЄ організує не лише спролетаризованих фармерів, але й фармерів-середняків, які теж незадовго будуть спролетаризовані.

Нам треба старатися, щоб до секційного комітету ЛФЄ вибирати таких членів, які вміли б і хотіли б попровадити працю. Від секційного комітету залежить вся робота всіх відділів. Наприклад, коли в Мирнім відбувався фармерський страйк, то пять відділів нічого не зробили в справі допомоги страйкерам, бо чекали на інструкції секційного комітету ЛФЄ у Вилингдон.

Дня 12 квітня відбулась секційна конференція ЛФЄ в Київ. Від секційного комітету ЛФЄ у Вилингдон не було ні одного представника, а справа вимагала, щоб він там був, бо між іншим конференція обговорювала справу першотравневої демонстрації, яка має відбутися в Мондейр на 6 травня.

Тепер, товариші комітетовці, коли ви уважаєте себе за дійсних членів ЛФЄ, так прийміть цих кілька слів критики як пристало на свідомих членів і візьміться до праці, бо чим більше нас буде працювати, тим лекше буде для всіх членів і корисніше для цілої нашої організації.

Член ТУРФДім.

І "ПРОЙДИСВІТИ" БУДУТЬ НЕЗАДОВГО МАТИ СВІЙ ВЛАСНИЙ КУТИК В КАНАДІ

Гейрн Гил, Алта.

Багато дописів здибаємо в робітничій пресі про життя робітників на невільничих кемпах, але майже нічого не пишеться про те, як живуть безробітні на фармах, яких злидні загнали туди працювати за харчі.

Багато з безробітних, що не хотіли йти минулої осени до невільничих кемпів, лишилися на фармах. Я є один з цих Бетонових невільників. Я хотів їхати до Едмонтону минулої осени, коли покінчив з молочним збіжжя. Але прийшов до мене фармер і сказав, що йому треба робітника. Він порадив мене їхати до Едмонтону, записатися там на реліф, щоб дістати пять доларів на місяць, а я, каже, дам тобі харчі за твою роботу.

Я чув, що цей фармер є досить радикальних поглядів і подумав собі, що треба послухати його ради. Поїхав я до Едмонтону, записався на реліф, мій фармер виповнив аплікацію, і здавалось, що все буде гарасд.

Я присив його, щоб він крім харчів давав мені хоч на тютюн, але фармер сміявся і сказав мені, що він не може купувати мені тютюну. Та я подумав собі, що хай вже буде і без тютюну, добре, що мені вдалося знайти фамера, що є симпатиком робітничого руху.

Запевнював мене цей фармер, що в нього нема багато роботи, але показалось, що він так говорив тільки для того, щоб мене заманити. Через два місяці від ранку до пізної ночі я робив в нього дуже тяжко. Нарешті не міг вже витримати і заявив, що муту його покидати, бо мене руки болять від роботи і я перемерз на морозах, бо в хліві водер і нема в чім робити. Фармер просив мене лишитися в нього ще хоч на один місяць, бо він має возити дрова з ліса, а він мені кривди не зробить.

Лишився я ще на один місяць. Скінчився, нарешті, той місяць і фармер відвіз мене до міста. Тут він сказав мені, що я йому добре робив і за це він дасть мені 6 доларів. Я зрадів, але моя радість була коротка, бо він дав мені одного долара, а решту обіцяв дати аж після жнив. А коли я просив його, щоб він дав мені ще $1.40, щоб я міг купити тікет до Едмонтону, бо "бітувати" фрейта не можу в такі морози, то фармер накинувся на мене і готовий був бити.

На таке трактування я не заслужив від свого товариша по праці. Я йому це забуваю, бо він ще не зовсім свідомий. Він не розуміє того, що робітник і фармер повинні боротися спільно проти ворога, який їх обидвох однаково визискує. Він старається віддати насамперед капіталістам проценти, а робітник може робити задурно. Нарешті заберуть від нього капіталісти всю його працю і кажуть йому шукати нового місця.

Я родом з Галичини. Остання війна отворила мені очі. Я боровся насамперед за австрійських капіталістів і дістався до російського полону. Підчас революції я взяв кріс і пішов боротися за радянську владу. Червоні загони, до яких і я належав, боролися за свою владу, терпіли голод і холод. Але до їх сердець зневіра не закралася. Вони видержали до кінця і мають сьогодня свою владу. Вони по геройськи гинули на полю битви і я також не боявся віддати своє молоде життя за радянську владу.

Потім я вернувся до "рідного" краю, що Галичини, яку забрали польська шляхта. Я не міг дивитися на те, як польські капіталісти знущалися над трудящими і виїхав до Канади, бо з різних причин я не міг виїхати до тієї країни, яку я помагав будувати.

Зараз я скитаюся по фармах і бачу незавидне положення фармерів. Я бачу велику потребу фармерської організації і єдности незаможних фармерів з робітниками, бо без неї ні одні ні другі не полінишать свого життя. Фармер, в якого я працював, назвав мене пройдисвітом. Так, я пройдисвіт, бо в капіталістичній країні пролетар не має свого кутка. Але, товариші фармери, зрозумійте, що і вас капіталісти пороблять пройдисвітами, коли ви не будете організуватися.

Н. Р.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ НА ДВА ФРОНТИ.

Келгарі, Алта. Ліберальна партія в Алберті сподівається цього року домініяльних і провінціональних виборів, заявив минулої суботи Р. М. Едменсонт, президент ліберального провінціонального товариства. Едмонтсон сказав, що ліберальна партія веде вперту боротьбу на обидвох фронтах: робітничім своїм передвиборчу кампанію в фармерських округах негайно після сіннва.

Хто каже, що капіталістичну систему можна повалити бальотами, той або свідомо бреше, або не знає.

ДОСИТЬ ДОБРЕ ПРАЦЮВАЛИ НАШІ ЧЛЕНИ В БЕРЕЗНЕВІЙ КАМПАНІЇ

Спеден, Алта.

Давно вже щось ми небудь відомість на сторінках "Фарм. Життя" про працю в нашім відділі. Це значить, що ми занедбали таку важну ділянку нашої праці, як дописування до ґазети, але інша робота відходить в нас досить добре.

Ми досить активно працювали в місяці березні, приготовляючись до святкування кількох пролетарських свят. Дня 8 березня святкували Міжнародній День жінок робітниць. В цім святі взяли активну участь товариші і товаришки зі Стрий. Того дня відбувся в нас досить хороший концерт-мітінґ.

З рефератами про це свято виступали тов. А. Леськів і т-ка З. Шевчук. Тов. І. Хмелик зі Стрий дав гарну промову про теперішнє положення і події в цілім світі.

УРФМО в Спеден відсвяткували концерт-мітінґом 73 роковини смерти нашого великого поета і ґенія, оборонця пригніченого українського трудящого народу, Тараса Шевченка. Тов. М. Ханчин відчитав дивний реферат про життя, працю і смерть великого бунтаря. Того самого дня тов. І. Філевич виступав з промовою про 15-літній ювілей "Укр. Роб. Вістей".

31 березня наш відділ відограв представлення п.н. "Зимовий вечір". Ввесь дохід з представлення призначено на сплату довгів на Укр. Роб. Домах в Канаді.

1 квітня ми святкували намять Паризької Комуни. З промовою про паризьких робітничих героїв, що перші хотіли встановити в себе радянську владу, виступив тов. І. Леськів. Крім цього тов. І. Крицул говорив про трейд-юнійний рух в Канаді і про ту ролю, яку відограли "Укр. Роб. Вісти" в будуванню революційного руху.

Тепер ми приготовляємося відсвяткувати Перше Травня великим концерт-мітінґом.

В березні ми працювали за приєднанням нових членів до нашої організації і мали в цьому деякі успіхи, бо приєднали пару нових членів. Для нашої преси ми зібрали трохи грошей, одначе не багато, бо наша околиця дуже бідна.

Нам треба відбувати лекції кожного тижня і запрошувати на них ту молодь, яка належить до противних організацій. Це одинокий спосіб вирвати її з-під впливу ворожих організацій, що намагаються настроїти її ворожо проти тієї кляси, з якої походить вона і її батьки.

Фармкорка.

ЦИМ РАЗОМ МИ ВИКЛИКАЄМО БРОКЕНГЕД НА ЗМАГАННЯ В ТРАВНЕВІЙ КАМПАНІЇ

Тюлон, Ман.

І знову маємо травень, місяць пресової кампанії нашої робітниче-фармерської преси. Від висліду травневої кампанії залежить існування нашої преси в літні місяці. Це ми добре розуміємо, але до цього розуміння треба ще щиро попрацювати, бо тільки тоді травнева кампанія буде успішна.

Минулої листопадової кампанії ми привернули "Фарм. Життя" на 8 сторінок. Цим успіхом радів кожний передплатник і читач "Фарм. Життя", який розуміє, що сила нашого руху і наших організацій лежить в нашій пресі. В теперішній кампанії ми мусимо збирати старі передплати і приєднувати нових передплатників, щоб наша ґазета знов не зійшла на 6 сторін.

Всі прескоми на фармах, всі відділи ТУРФДім, Секції Молоді і ЛФЄ повинні приступити до кампанії з конкретними плянами, які повинні були бути виготовлені в місяці квітні. Коли не зроблено цього в квітні, то треба подумати про це зараз на самім початку травня. Без плянів не можна сподіватися великих успіхів.

Наш пресконт, до якого входять представники від відділу ТУРФДім, Секції Молоді ТУРФ Дім і ЛФЄ, відбув своє засідання 18 квітня і обговорив справу прескампанії. Ми будемо влаштовувати підприємства і забави в Фармерськім Домі в Тюлон, а так само будемо працювати на фармах. Рішено, щоб через цілий місяць травень продати по 5 чисел кожного видання "Фарм. Життя".

Минулої листопадової кампанії ми змагалися з товаришами в Прудгом, Саск. Показалося, що прудгомські товариші мають більшу силу, але ми цілком не перемогли, що прудгомці нас побили, бо ми зробили в кампанії все, що можна було зробити.

В травневій кампанії наш пресконт постановив викликати на змагання товаришів з Брокенгед. Це колишня моя околиця і тому мені було трохи стидно, що брокенгедські товариші не попрацювали добре в минулій листопадовій кампанії і аж в трудні злогадалися дещо зробити, бо дуже мало.

Тюлонці не належать до тих, що так легко піддаються, але якщо брокенгедці заанґажують до праці всіх своїх членів, то часом можуть змагання виграти. Ми не назначуємо квоти, але будемо битися за хто більше збере для нашої преси. Бажаємо, щоб товариші в Брокенгед негайно повідомили нас в "Фарм. Життю", що вони думають про нашу пропозицію.

Н. Скоропата.

СОНСЕТ ГАВЗ ВИКЛИКАЄ ВОХ НА ЗМАГАННЯ

Сонсет Гавз, Алта.

Цим разом будемо говорити про змагання в травневій пресовій кампанії.

Окружком в Сонсет Гавз довго думав над тим, з ким він має змагатися. Переспали всі округи і тяжко було знайти такий, який би дорівнував нашим невеликим силам. Нарешті, по довшім надуманню наш окружком рішив викликати на змагання округ Вох.

Не бійтеся, товариші у Вох, бо сума, яку ми призначили собі й вам, дуже а дуже маленька і якщо доложимо трохи старань, то мимо теперішнього тяжкого положення коло фармерів, здобудемо її без великого труду. Ми ухвалили викликати вас на змагання лише на $100.

Окружком в Сонсет Гавз знає дуже добре, яке тепер положення коло фармерів. Але найкраще знає він про свій округ. Все таки в деяких округах є воно трішки ліпше, як в інших. Про положення фармерів у Вох найкраще знають тамошні товариші. Якщо вони уважають, що воно є трохи ліпше від нашого, то можуть квоту підрищити, на що ми згідні, хоч зазначуємо, що ми мусимо напружити всі свої сили, щоб здобути для нашої преси $100.

Ми є певні, що товариші Вох приймуть наш виклик. Окружком в Сонсет Гавз закликає всі відділи УРФМО в Пис Ривер братися до праці на самім початку місяця травня, бо інакше ми готові програти змагання з Вох, а це для нас буде не дуже гарно.

За Окружком в Сонсет Гавз,
Н. Алексієвич, секр.

МАСОВА 1-ШОТРАВНЕВА ДЕМОНСТРАЦІЯ В СМОКІ ЛЕЙК, АЛТА.

Окружком УРФМО в Пакан, Алта., і секційний комітет ЛКМ в Смокі Лейк подають до загального відома дооколичних фармерів і робітників, що робляться приготування до масової першотравневої демонстрації, яка відбудеться на МАРКЕТ СКВЕР В СМОКІ ЛЕЙК В НЕДІЛЮ, 6 ТРАВНЯ, В ГОДИНІ 2 ПОПОЛУДНІ.

Окружком в Пакан взиває всі відділи наших масових організацій в цій окрузі, всіх наших симпатиків й неорганізованих фармерів та робітників взяти в цьому святі якнайчисленнішу участь. Поодинокі відділи наших організацій будуть організувати походи до Смокі Лейк, до яких треба втягнути якнайбільше фармерів і робітників.

Відділи у Волунтір, Кедрон, Пакан Гайвей і Норт Бенк злучаться коло Фармерського Дому в Пакан та звідтам рушать до Смокі Лейк.

Відділи в Едванд, Бир Лейк і Норт Коцман зберуться в Савт Коцман і разом прийдуть до Смокі Лейк.

Відділи в Норт Мус і Норт Смокі Лейк також влаштують спільний похід до Смокі Лейк.

Подальші відділи як Спеден, Давнінґ, Стрий і Беліс повинні приїхати якнайчисленніше троками, кіньми тощо.

Окружком видасть першотравневі летючки в українській і анґлійській мовах, як також постарається о добрих промовців.

В разі непогоди свято відбудеться в Фармерськім Домі в Пакан.

За Окружком в Пакан, Алта.
Д. С., секретар.

ПОСТАНОВИ ОКРУЖНИХ НАРАД, ЩО ВІДБУЛИСЯ В ГАЙ ПРЕЙРІ

Сонсет Гавз, Алта.

В днях 7 й 8 квітня відбулися окружні наради, на яких були зарепрезентовані відділи ТУРФДім й братніх організацій, як РРФК і ЛФЄ. Всіх делеґатів з правом рішаючого голосу було 9.

Наради відкрив тов. В.Ш. До президії увійшли т.т. В.Ш. і Н. В. Після цього прочитано й принято програму.

Тов. Н. С., як організатор нашого округа, здав звіт зі своєї організаційної роботи. Він сказав, що йому вдалося зорганізувати три нові відділи ЛФЄ і навязати тісніші звязки між відділами наших масових організацій в Пис Ривер і окружкомом, Провкомом і ЦВК.

Представник окружкому говорив у своїм звіті про звязки між окружкомом а відділами в Пис Ривер. З його звіту виявилося, що ці звязки були дуже слабенькі та що в майбутньому треба їх поліпшити. Між іншим він пояснив, чому треба було перенести осідок окружкому та як часто окружком відбував свої засідання.

Після звітів вивязалися досить живі дискусії. Делеґати говорили про різні недостачі в наших відділах. До дискусій підходили досить правильно, бо почали критику від себе, а скінчили її на вищих тілах нашої організації.

Тов. В. Ш., як один з представників окружкому, виступив з довшим докладом про успіхи й недостачі наших відділів в Пис Ривер. Опісля спинився над критикою делеґатів і вказав, де вона була правильна, а де ні.

Базуючись на доповіді тов. В. Ш., делеґати винесли такі ухвали:

1) Всі відділи мусять повинуватися ухвалам наших зїздів, ЦВК, Провкомів і окружкомів, без виконання яких не може бути мови про кращі успіхи.

2) Всі кампанії, призначені цими вищими тілами, мусять бути переведені по ударному.

3) Звернути пильну увагу на освідомлюючу працю і вести її не лише по відділах, але й по районах.

4) Організувати дитячі школи в тих відділах наших організацій, де їх ще немає.

5) При кожнім відділі ТУРФДім обовязково організувати Секцію Молоді, Жіносекцію і Юносекцію.

6) Брати активну участь в організуванні відділів ЛФЄ, РРФК і КРОЛ та творити комітети Обєднаного Фронту.

7) Викривати перед загалом зрадницьку ролю лідерів Обєднаного Фронту.

8) Вбити той страх, через який багато гомстедовців в Пис Ривер, які знаходяться в критичнім положенні, бояться домагатись реліфу.

9) Пояснювати неорганізованим фармерам, що наша організація є одинокою, що провадить дійсну культурно-освітню працю між українськими трудящими в Канаді.

Між *іншим наради застановлялися* над справами місцевого характеру. Говорено про дім в Ройкрофт, що находиться зараз в поганому положенню, про новий Фармерський Дім, який отвориться незадовго у Гайтло тощо. Ці дві справи окружком має залагодити в порозумінню з ЦВК ТУРФДім і Провкомом.

Між перервами окружних нарад відбулося представлення і масовий мітінґ в Гай Прейрі. Тут виступали з промовами наші делеґати і присутні фармері віднеслися до них дуже симпатично. Між іншим окружні наради винесли ряд резолюцій, які будуть надруковані в "Форов" і "Воркерові" і вислані у відповідні місця.

Окружком бажає подякувати товаришкам в Гай Прейрі за те, що вони давали харчі для делеґатів.

Наради закінчилися співом "Інтернаціоналу" і делеґати роїхали домів, як хто міг. Одні йшли пішки через води по 40 миль, а інші їхали "пролетарським поїздом". *Учасник нарад*

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Читач з Саскачевану. — Аплікацію на горожанські папери мусите внести на руки судді дистриктового суду, до якого ви належите. З цією справою мусите вдатися до приватного нотаря або до адвоката, бо хоч би навіть ви самі могли виповнити аплікацію, то нотар або мировий суддя мусить відібрати від вас присягу, без якої аплікація не є важна. Не бачимо ніякого виходу для вас, щоб ви могли уникнути стул-пиджонів, які можуть пошкодити вам перед поліцією, коли ви внесете аплікацію. Вашим обовязком є опрокинути всякі ображі, які ці стул-пиджони наговорять поліції, але і це не дуже гарно, бо поліція не виявляє їхніх брехонь перед аплікантом, а несе їх перед суддю. Але для вас нема іншого виходу, тільки внести свою аплікацію і чекати, що з того вийде.

КУРСАНТИ НЕ СТАРАЮТЬСЯ БРАТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ПРАЦІ

Спеден, Алта.

Я дуже невдоволена тим, коли читаю в "Фармерськім Житю" про досить добру роботу наших орґанізацій в деяких фармерських місцевостях, а в нас її немає. А немає тому, що старші товариші не хочуть працювати, хоч деякі з них стоять в орґанізації по 10 років.

Тутешні молоді товариші і товариички не могли дивитися на байдужність старших і постановили зорґанізувати відділ Секції Молоді ЛФЄ. По двох роках існування цього відділу треба признатися, що він так само не зробив майже ніякої роботи. Можна дати йому кредит за те, що постарався зорґанізувати секційну школу, але тепер виходить, що й та школа не дала нам такої користи, якої можна було сподіватися.

Чому? Тому, що ті товариші, які вчащали до секційної школи, не працюють для своєї орґанізації. Я піду так далеко, що скажу, що наш відділ Секції Молоді ЛФЄ виявляв більше активности перед тим, нім відкрилася секційна школа, як це він робить тепер. Коли наші члени і членички сходилися на свої мітінґи, а тепер справа мається так, що коли ми скликуємо мітінґ, то ті товариші, які повинні вести провід в орґанізації, зовсім на нього не приходять.

Минулого літа, коли в нашій околиці відбувалася школа під проводом тов. Нюмена, наша орґанізація була досить сильна і мала великий вплив між тутешніми фармерами і фармерською молоддю. Тепер в нас не видно ніякого зацікавлення орґанізаційними справами і наші симпатики остигають, а цього користають тутешні націоналістичні орґанізації.

Який вихід з цього? Перше всего провідні старші в цій місцевості мусять взятися до дійсної праці і наладнати свій орґанізаційний апарат. Потім нам треба дістати відповідного інструктора на кілька місяців, щоб дав молоді відповідні вказівки, як треба працювати в орґанізації, щоб цею зацікавити не лише самих членів, але й ширший загал неорґанізованої молоді.

Рядове членство Секції Молоді ЛФЄ любить свою орґанізацію і бажає сходитися на мітінґи, щоб дещо корисного навчитися, але без проводу воно нічого не може зробити. Тому на наших мітінґах дуже часто можна почути сварку замість якоїсь корисної дискусії. Так далі бути не може і наші молоді товариші, які навчилися дещо в секційній школі, мусять зрозуміти, що їхнім обовязком є передати ту науку менше свідомим членам.

Членкиня.

НОВИЙ ВІДДІЛ СЕКЦІЇ МОЛОДІ ТУРФДІМ МАЄ ДОСИТЬ ДОБРІ УСПІХИ В ПРАЦІ

Грац, Алта.

В нашій місцевости зорґанізовано відділ Секції Молоді, до якого вписалося 24 членів. До зорґанізовання відділу причинився багато тов. Немпровський з Миргам.

Молодий наш відділ з великим запалом кинувся до праці і влаштував кілька підприємств, щоб здобути свою квоту на сплату довгів на Укр. Роб. Домах в Канаді. Молоді товариші працювали щиро, доказом чого є те, що ми вже свою квоту перевиконали.

Пару тижнів тому старші товариші заснували відділ ТУРФДім і думають приступати до будови власного приміщення, щоб було де зійтися з товаришами з Прімули і з відділу в Русилвія. Маємо надію, що товариші з Прімули допоможуть нам зміцнити наш відділ. Тепер вже не так тяжко дістати нових членів до наших орґанізацій, бо помалу старші фармері й фармерська молодь приходять до переконання, що не в нашсько-льокайських орґанізаціях, а в бойових робітниче-фармерських для них місце.

Є тут Народний Дім, але користи з нього для фармерів немає ніякої. Час від часу відбуваються там забави, а часом і вчяти масову участь в цій демонстрації. Ми відсвяткуємо Перше Травня спільним концерт-мітінґом в Фармерськім Домі в Правт. В неділю в саме полудне зійдімся на подвір'ї т-ки Д. Цибуляк, одна миля на північ від школи Ілезент Гом, а звідтам вирушимо до Фармерського Дому в Правт.

1 квітня ми зорґанізували юнацький відділ, до якого вписалося 14 членів і членкинь. Директоркою цієї ґрупи є т-ка Д. Цибуляк, а орґанізатором тов. В. Лазарук. Ці молоденькі товариші і товариички візьмуть участь в святкуванні 1 Травня, де вони виступлять з декламаціями, промовами і співом. Вони вже зорґанізували бейз бол "тім" і приготовляються до розривки в літі. Тутешні батьки повинні подбати, щоб їх діти належали до юнацького відділу.

Директорка юнацького відділу, яка була делеґаткою на секційну конференцію ЛФЄ в Правт, здала звіт перед молодими товаришами і товаришками. Вона вказала на теперішнє положення в світі в дуже приступний спосіб пояснила загрозу нової імперіялістичної війни, заявляючи, що тільки орґанізована сила робітників і фармерів та робітниче-фармерської молоді може ударемнити воєнні пляни світових імперіялістів.

Тепер ми звертаємося до молоді в поблизьких місцевостях. Ми маємо в пляні скликати в наших околицях масові мітінґи фармерів і фармерської молоді, щоб зорґанізувати у нас відділи Секції Молоді ЛФЄ. Товариші на місцях мусять подбати, щоб на цей мітінґ прийшлося якнайбільше людей. Ми мусимо зрозуміти, що без орґанізації не може бути мови про поліпшення фармерського життя і про відвернення воєнної небезпеки.

Кореспондентка СМ ЛФЄ.

СТОРІНКА МОЛОДІ

ЯКУ "ОСВІТУ" НЕСУТЬ НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ОРҐАНІЗАЦІЇ МІЖ ФАРМЕРСЬКУ МОЛОДЬ

Гаєс, Саск.

Дня 20 квітня сумківці з Глен Елдер і Лейк Галоп грали представлення в тутешній залі. Приїхали вони до Гаєса зі своїм представленням, щоб показати більшовикам свою "освіту". Публика на представленню складалася з самих сумківців та їхніх симпатиків.

На представленню прийшов один хлопець з дівчиною, що нічого спільного з сумківцями не має. Побачивши його, сумківська "сметанка" намовила двох спаралізованих на голову хлопців, щоб вони по свойому справилися з тим хлопцем.

Тоді ці звихнені сумківською ідеольоґією хлопці кинулися на гостя і почали його бити. Однак гість показався спритнішим і в обороні перед напасниками показав, що може дати собі з ними раду. З носів напасників почала цюрити червона юшка. Збіглося більше сумківців, кинули хлопця до підлоги і почали його бити та копати. Хтось дав знати до міста і прийшло більше людей, які вирвали хлопця з рук дикунів, яких сумківська "освіта" позбавила розуму.

Кажуть, що на другий день хлопці ходили кругом місцевости і збирали порожні фляшки. Не мабуть і була та "освіта", яка додає духа будівничим "самостійної" України справлятися зі своїми противниками в дикунський спосіб.

Батьки тутешньої молоді зроблять добре, коли не будуть пускати своїх дітей на представлення і забави того рода. Якщо вони хочуть, щоб їхня молодь забавлялася чесно і тверезо, то повинні її казати йти на підприємства, які влаштовує місцевий відділ ТУРФДім або ЛФЄ. Відділ ТУРФДім існує тут не від 1926 року. За його стараннями відбулося тут велике число масових мітінґів і забав, але ніхто на них не бився.

На наші забави приходить молодь інших народностей, особливо скандинавська молодь, що мешкає на південь. В нас завжди спокій, бо ми пильнуємо того, щоб ніхто на другий день не збирав порожніх фляшок довкола будинку. В нас молодь сама пильнує, щоб на забаві не було пяних, а в жовтоблакитницькій без самогону не може бути мітінґу або підприємства.

Свого часу приїхав був сюди сумківський "о-туман" і не міг ніяк скликати молоді на мітінґ. Тоді він порозумівся з одним петлюрівським учителем, а той сказав всім дітям іти до Народного Дому. Там "о-туман" записав їх до своєї орґанізації, не питаючи, чи вони на це погоджуються. На другий день одна фармерка прийшла до пана "о-тумана" і добре його виганьбила за таку "народню" роботу та сказала, що він може йти орґанізувати осики, а не фармерську молодь.

Сумківський "о-туман" говорив, що він має дозвіл від канадського уряду ходити і розбивати більшовиків та силою втягати молодь до своєї орґанізації. А далі сказав, що ви можете бити більшовиків і нічого вам за це не буде. Але "о-туман" забув мабуть, що бук має два кінці, та що одним кінцем можуть колись обірвати ті, що на більшовиків нападають. Бо більшовики ніде до бійки не рвуться, але коли треба, то вони вміють оборонятися.

Ця жовтоблакитна наволоч вештається по фармах, збирає центи від несвідомих, бо не хоче робити, дурить їх "самостійною" Україною і в такий спосіб робить собі життя. Прийде вона до одної околиці, забере центи від несвідомих і тоді переходить до іншої місцевости шукати своїх жертв. Але це довго тривати не буде, бо фармері починають трохи ближче приглядатися цим народнім балмутам.

Фармкор.

КУРСАНТИ МАЮТЬ ШИРОКЕ ПОЛЕ ДЛЯ ПРАЦІ

Гаєс, Саск.

Старанням окружкому відбувався тут короткий освітний курс, на який вчащали українські, анґлійські і руські курсанти. Недавно курс закінчився і студенти розїхали домів.

Українські курсанти відограли представлення в трьох місцевостях, а це в Гаєс, на північ від Стінен в Ормсайд Гол, і на північ від Сторджис в школі Кенел. Через злі дороги не можна було поїхати з представленням до інших поблизьких місцевостей. Весь дохід з представлення пішов на покриття коштів курсу.

Окружком в Гаєс складає щиру подяку тим товаришам і товаришкам, які через два місяці перетримували в себе курсантів. Деякі з них брали дуже мало за перетримання курсантів, бо лише $2.50 місячно за харчі і за пранння білизни, а інші зовсім нічого не брали. Це показує, що фармері розуміють користь з такого курсів і готові дати їм всю можливу допомогу.

Тепер наші курсанти повинні кинутися між фармерів і будувати наші орґанізації, як також поширювати робітниче-фармерську пресу, головно "Фармерське Життя" і "Форов". Вони повинні вказати про себе через листи в "Фарм. Життя", "Форов" і "Канадського Робітника". Поле до роботи є велике і наші курсанти мусять своєю роботою виправдати те довіря, яке до них мають тутешні фармері. Ті товариші, які помагали цим курсантам чим могли, робили це не для власної користи, а для користи наших орґанізацій.

Тепер кілька слів про "Форов". Ми з Гаєс шелали на "Форов" $15, але деякі товариші, яких викликав тов. Ткачук, до цього часу не виконали виклику. Ми обрахували, що якби всі викликані відгукнулися, то можна ще лібрати на "Форов" найменше пять долярів. Я вірю, що вони це зроблять.

Член Окружкому.

ВЕЛИКІ МОРОЗИ НЕ МОГЛИ СТРИМАТИ НАС ВІД АКТИВНОЇ ПРАЦІ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Плезент Гом, Ман.

На днях відїхав з нашої місцевости один з найактивніших членів відділу Секції Молоді ЛФЄ і його кореспондент, тов. Н. Васьо. Товариш ніколи не відмовлявся від орґанізаційних обовязків і служив прикладом для інших членів відділу, як треба працювати в орґанізації. Ми кажемо, що цю добру роботу він буде продовжати в нових місцевости.

Обовязок кореспондента нашого відділу спав тепер на мої плечі і я буду виконувати його так, як на це дозволять мені моя здібність і обставини. Хочу вірити, що буду мати повну кооперацію від всіх членів і членкинь, а тоді краще і успішніше зможу виконати обовязок кореспондентки.

Наш відділ працював цього літа добре, можна сказати, що найкраще з усіх відділів в цім районі, а може в цілій північній Манітобі. Це виявилося на секційній конференції ЛФЄ, що відбувалася 15 березня в Правт дистрікті. Це підтвердив також тов. М. Савяк, коли він по вислуханні звітів делеґатів на секційну конференцію давав підсумки праці тих відділів, які мали своїх представників на конференції.

Ми досить активно працювали минулої зими. Мимо гострих морозів ми відвідали з представленнями і концертами кілька поблизьких місцевостей і мали досить добрі успіхи. Деякі з нас поновили свої членські книжки, а часом і раз через інших говорити не могли, бо нас не нас не стримувало від праці.

ЯКИЙ "ОСВІТУ" НЕСУТЬ НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ОРҐАНІЗАЦІЇ МІЖ ФАРМЕРСЬКУ МОЛОДЬ

Гаєс, Саск.

Дня 20 квітня сумківці з Глен Елдер і Лейк Галоп грали представлення в тутешній залі. Приїхали вони до Гаєса зі своїм представленням, щоб показати більшовикам свою "освіту". Публика на представленню складалася з самих сумківців та їхніх симпатиків.

На представленню прийшов один хлопець з дівчиною, що нічого спільного з сумківцями не має. Побачивши його, сумківська "сметанка" намовила двох спаралізованих на голову хлопців, щоб вони по свойому справилися з тим хлопцем.

Тоді ці звихнені сумківською ідеольоґією хлопці кинулися на гостя і почали його бити. Однак гість показався спритнішим і в обороні перед напасниками показав, що може дати собі з ними раду. З носів напасників почала цюрити червона юшка. Збіглося більше сумківців, кинули хлопця до підлоги і почали його бити та копати. Хтось дав знати до міста і прийшло більше людей, які вирвали хлопця з рук дикунів, яких сумківська "освіта" позбавила розуму.

Кажуть, що на другий день хлопці ходили кругом місцевости і збирали порожні фляшки. Не мабуть і була та "освіта", яка додає духа будівничим "самостійної" України справлятися зі своїми противниками в дикунський спосіб.

Батьки тутешньої молоді зроблять добре, коли не будуть пускати своїх дітей на представлення і забави того рода. Якщо вони хочуть, щоб їхня молодь забавлялася чесно і тверезо, то повинні її казати йти на підприємства, які влаштовує місцевий відділ ТУРФДім або ЛФЄ. Відділ ТУРФДім існує тут не від 1926 року. За його стараннями відбулося тут велике число масових мітінґів і забав, але ніхто на них не бився.

На наші забави приходить молодь інших народностей, особливо скандинавська молодь, що мешкає на південь. В нас завжди спокій, бо ми пильнуємо того, щоб ніхто на другий день не збирав порожніх фляшок довкола будинку. В нас молодь сама пильнує, щоб на забаві не було пяних, а в жовтоблакитницькій без самогону не може бути мітінґу або підприємства.

Свого часу приїхав був сюди сумківський "о-туман" і не міг ніяк скликати молоді на мітінґ. Тоді він порозумівся з одним петлюрівським учителем, а той сказав всім дітям іти до Народного Дому. Там "о-туман" записав їх до своєї орґанізації, не питаючи, чи вони на це погоджуються. На другий день одна фармерка прийшла до пана "о-тумана" і добре його виганьбила за таку "народню" роботу та сказала, що він може йти орґанізувати осики, а не фармерську молодь.

Сумківський "о-туман" говорив, що він має дозвіл від канадського уряду ходити і розбивати більшовиків та силою втягати молодь до своєї орґанізації. А далі сказав, що ви можете бити більшовиків і нічого вам за це не буде. Але "о-туман" забув мабуть, що бук має два кінці, та що одним кінцем можуть колись обірвати ті, що на більшовиків нападають. Бо більшовики ніде до бійки не рвуться, але коли треба, то вони вміють оборонятися.

Ця жовтоблакитна наволоч вештається по фармах, збирає центи від несвідомих, бо не хоче робити, дурить їх "самостійною" Україною і в такий спосіб робить собі життя. Прийде вона до одної околиці, забере центи від несвідомих і тоді переходить до іншої місцевости шукати своїх жертв. Але це довго тривати не буде, бо фармері починають трохи ближче приглядатися цим народнім балмутам.

Фармкор.

СИЛИ Є, АЛЕ МАБУТЬ НЕМА В ЧЛЕНІВ ВЕЛИКОЇ ОХОТИ ДО ПРАЦІ

Плезент Гом, Ман.

Дня 25 березня відсвяткувано в нас концерт-мітінґом 15-роковини існування "Укр. Роб. Вістей", Міжнародний День Жінок-Робітниць і Паризьку Комуну. Концерт випав не зле, але не всі райони причинилися до його успіху.

Про 15-літній ювілей "Укр. Роб. Вістей" виголосив короткий реферат тов. Петровський. І хоч реферат був короткий, то в ньому було сказано багато про ту корисну роботу, яку "Укр. Роб. Вісти" зробили для українського трудящого загалу в Канаді зокрема а для робітничого руху взагалі.

Наш 3 район завчасу приготовлявся до цього свята і вложив майже цілу програму. Щодо 2 району, то він майже ніякої участи не брав, лише один товариш продавав літературу. Перший район мав кілька своїх точок, але ми не знали чи він підготовлявся до свята, бо як виявилося, то він скликав мітінґ, але нічого не вирішив, бо товариші говорили, що нема кому провадити концертом.

Таке говорення товариші з першого району є неправильне, бо перший район має сили до праці, має свій власний будинок і більше старших членів наших орґанізацій. Тому то на перший район всі дивляться, як на осередок, який повинен давати приклад іншим районам. Але товариші нарікають на брак сил, а правильно було б, якби вони признались, що в них нема великої охоти до праці.

Але товариші з першого району не раз між собою говорять, що третій район виробить пляни, а ми тільки будемо дивитися готовому, бо в нас нема кому працювати. А вже найгірше не те, що в цім районі члени Секції Молоді діляться на кривих і гірших і через те не може бути між ними згоди.

Ще перед розпочаттям концерту запитала товаришка, хто з товаришів має дещо додати до програми. Бувший член Секції Молоді сказав, що я маю дещо доложити, але не сказав цього серйозно і т-ка не поставила його на програму. Аж перед закінченням свята, коли присутні мали відспівати "Інтернаціонал", виступає цей товариш і заявляє, що тепер прийшла черга на мою точку на програмі. Товаришка відповіла, що програму виготовляється перед концертом.

Цей виступ бувшого члена Секції Молоді зробив немиле враження на присутних. Я радив би товаришам і товаришкам, щоб в майбутньому таке не повторялося.

Член СМ ЛФЄ.

ДО ЧОГО МОЖУТЬ ДОВЕСТИ ВИБРИКИ НЕСВІДОМОЇ МОЛОДІ НА ФАРМАХ

Гамрлік, Ман.

Пяний свічки не засвітить, а неорґанізована молодь нічого доброго не зробить. Це показалося підчас представлення в нашій школі Лідсім 16 квітня.

Людей на представленню було досить мимо того, що дороги були злі. Так само і молодь зійшлася досить чисельно, щоб забавитися після представлення.

Та є в нас такі "зухи", що завжди шукають причини до бійки, щоб показати людям, що вони можуть. Коли молодь забавлялася в школі, то на вулиці перед школою ці зухи счинили бійку і розбивали людям голови коликами і камінням.

Так поступає молодь в тих околицях де замість орґанізації силу і вплив мають попи, які приїздять сюди і ходять зі "свяченою" водою та кроплять хати, мабуть на те, щоб вигнати з них "нечистого". Чому то попи не скажуть тутешній молоді, щоб вона залишила колики? Ми знаємо, що є це проти попівських інтересів, щоб попи закликали молодь до фармерських орґанізацій, але прецінь можуть її напімнути, щоб перестала розбивати людям голови.

Вина за таке поведення молоді спадає також на її батьків. В нас нічого не робиться, щоб цю молодь освідомити. А про це повинні подбати самі батьки. Коли вони заставлять своїх синів до читання "Фармерського Життя", то по якімсь часі їхні сини побачать, як поводиться орґанізована молодь в інших місцевостях, як вона чесно забавляється і бореться проти самогону, а тоді й вони над цим застановляться та пізнають свої помилки.

Чи не ліпше, щоб батьки самі навчили своїх синів кращого поведення, чим мали би їхні сини попадати до вязниці за бійку та інші дикі вибрики? Чи не ліпше, щоб на нашу околицю показували люди пальцем і говорили, що там є чесна молодь, яка повинна бути прикладом для іншої молоді, чим говорити, що там молодь дика, там чоловік небезпечний свого життя?

Ану, батьки, зацікавтеся своїми синами і дочками та порадьте їм заснувати орґанізацію, яка показала б їм правильний шлях до життя. З цього буде користь не лише для ваших дітей, але й для вас самих.

Фармерський син.

ДО ВІДОМА ВСІХ ВІДДІЛІ В СМ ЛФЄ В АЛБЕРТІ

Едмонтон, Алта.

Дистріктове Бюро Секції Молоді Ліґи Фармерської Єдности в Алберті бажає повідомити, що вильосування щасливого номера, яке мало відбутися 30 квітня, відложено до дистріктової конвенції Секції Молоді ЛФЄ, що відбудеться в днях 18 й 19 червня. Причиною цього є те, що до цього часу не звернено ще всіх тикетів та що на дистріктовій конференції ми будемо мати більше представництво.

За Дистріктове бюро СМ,
В. Репка.

УВАГА! ЛІБАВ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Старанням відділу ТУРФДім в Лібав, Ман., відсвяткується концерт-мітінґом в тутешнім Фармерські Домі міжнародне пролетарське свято ПЕРШЕ ТРАВНЯ. Щоб дати нагоду всім фармерам взяти масову участь в цім святі, комітет відложив його на НЕДІЛЮ, 6 ТРАВНЯ В 1 ГОД. ПОПОЛУДНІ. На це свято запрошуємо всіх фармерів і робітників з Лібав, Брокенгед, Іст Селкирк, Воклібор, Семпл і Паплар Парк. Після концерту відбудеться забава з музикою. Вступ за добровільними датками.

НА ДОПОМОГУ "ФОРОВ".

На виклик тов. Гричишина з Арборг, Ман., тов. М. Конотя з Брод Велей, Ман., зложив 50 центів пресфонду для "Форов", на руки редакції "Фармерського Життя", як рівнож викликав інших товаришів піти за його прикладом, але через недогляд редакції цей виклик тов. Конотя затримався і тепер не можемо його вмістити, бо кампанія "Форов" закінчилася.

СТАРЕНЬКИЙ ФАРМЕР ДАЄ НАМ ПРИКЛАД, ЯК ТРЕБА ПІДТРИМУВАТИ ПРЕСУ

Гейри Гил, Алта.

Посилаю вам $3 на цілорічну передплату на "Укр. Робітничі Вісти" і $2 на "Фарм. Життя" на 1935 рік. Ці гроші дав мені старенький 72 літній товариш Г. Довганюк, який каже, що для нього замало читати "Фарм. Життя" раз на тиждень, бо тепер відбуваються в світі такі події, про які він хотів би знати кожного дня, а що "Укр. Роб. Вісти" виходять три рази в тиждень, тому він хоче їхмати. Зазначу, що цей товариш купує кожне число "Робітниці" від нашої кольпортерки.

Не одному з нас здалось би повчитися від цього старенького товариша, як треба підтримувати і працювати для своєї преси, а тоді і наші пресові кампанії переводились би з кращими успіхами. Ми релятивно молоді, ми маємо діти, яких треба вчити і втягати до клясової боротьби. Коли ми не заставимо наших дітей читати нашу пресу, то чи будуть вони розуміти потребу продовжати ту боротьбу проти капіталістичної системи, яку започаткували їхні батьки?

Ми дуже часто кидаємо фразами про поширювання нашої преси між фармерами і робітниками, але дуже мало робимо в цій справі. Нам здається, що без своєї преси можна обійтися, але таке думання є дуже помилкове, бо наша преса стоїть на самім переді клясової боротьби, про що найкраще свідчить страйк миршамських фармерів.

Підчас цього страйку наша преса стала в обороні страйкуючих фармерів і старалася популяризувати цю боротьбу та апелювала до всіх незаможних фармерів без огляду на їх політичні і релігійні погляди прилучитися до неї. А українські націоналістичні ґазети або мовчали, або явно виступали проти страйку. Вони відмовилися помістити на своїх сторінках першу заяву миршамських фармерів, яка мала на меті пояснити причини страйку. Цим вони показали, що вони обстоюють фармерські центрі і поширають збіжжеві компанії.

Приходить пресова травнева кампанія. Якщо ми всі підемо за прикладом цього старенького товариша, тоді нам вдасться не тільки втримати нашу пресу на її теперішніх позиціях, але навіть побільшити, щоб вона частіше виходила. Хто тільки може, хай передплачує не одну, але всі наші робітничо-фармерські ґазети. Докажім нашим противникам в траншеї, що наша преса зростає і буде зростати, бо за нею стоять робітничо-фармерські маси в Канаді.

На конференції ЛФЄ в Київ рішено масово відсвяткувати Перше Травня в Мондейр на 6 травня. Того дня ми повинні прибути до Мондейр всі, як молоді так і старі. Берім з собою своїх дітей, щоб вони вислухали промовців, які розкажуть історію цього міжнародного пролетарського свята, бо з цих промов ми і наша молодь довідається багато про клясову боротьбу трудящих, яку вони від ряду літ провадять проти буржуазії за своє повне визволення.

І. К.

НАЦІОНАЛІСТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ НЕ ЗЛЕ ОБОРОНЯЮТЬ ІНТЕРЕСИ КАПІТАЛІСТІВ

Галич, Алта.

Маємо ми тут Народний Дім, який знаходиться під проводом католицького Союзу. Правда, він ще не викінчений, але вже тепер видно, яку роботу він буде провадити між тутешніми фармерами.

Є тут багато фармерів, що потребують реліфу від муніципалу. Одним треба одежі, іншим поживи, а ще іншим збіжжя на насіння. Але лідери Народного Дому говорять фармерам, щоб вони не йшли до муніципалу за реліфом, бо муніципал скаже їх депортувати. Ці лідери умисне лякають фармерів, щоб в той спосіб зробити добру роботу для капіталістів, яким вони вірно служать.

Така пропаґанда цих панських наймитів має успіхи, бо багато фармерів бояться депортації, хоч їх депортувати вже не можна, і не йдуть по насіння до муніципалу. Інші хоч йдуть, то ласкаво просять, а не домагаються.

Один фармер не мав ні зерна насіння і з великим страхом пішов до муніципалу. Там він став собі з боку і приглядався, як інші фармері виповняли аплікацію. Радні муніципалу питали кожного апліканта, звідки і коли він приїхав до Канади, що він має на фармі і т. ін. Нарешті, прийшла черга на того бідного гомстедовця. Коли його запитали, що він собі жадає, то фармер так настрашився, що тільки здвигнув плечима і сказав, що йому реліфу не треба, але якби так далі йому трохи вівса на насіння, то він взяв би, бо свого не має і купити нема за що.

Радні муніципалу запитали його, чи має тайтл на фарму, а коли дістали відповідь, що ні, так сказали цьому гомстедовцеві, щоб йшов собі з богом, бо для таких муніципал насіння не має. Значить, гомстедовець, якому потрібно насіння більше, як кому іншому, може обійтися без нього, а в осередку не дадуть йому реліфу, а будуть питати, де було його око.

Багато фармерів в Галич дуже потребують реліфу. Живуть вони в таких злиднях, що не стає слів описати їх, але католицька організація так їх настрашила депортацією, що вони не підуть по реліф до муніципалу, хоч би таки прийшлося гинути з голоду. Чи треба дивуватися, що такі організації дістають признання від панів за свою добру роботу в користь галанасів?

Всі тутешні католицькі лідери є під ідеольоґічним проводом попів. А попи говорять фармерам, щоб не організувалися і не дивилися на те, що говорять більшовики, бо незадовго настануть кращі часи для всіх. А хто тих кращих часів не дочекає, то нічого на тім не втратить, бо дістане заплату в небі, якщо не буде протестувати, а сидіти тихо і молитися до бога. На більшовиків не треба вам дивитися, бо це безбожники, які провадять вас на "злу" дорогу.

Значить, більшовики кажуть зле, коли вони організують фармерів до боротьби проти голоду і холоду, коли вони кажуть, що в Канаді є всього подостатком і не треба терпіти злиднів, коли капіталісти не знають, що зробити зі всім тим, що випродукували фармері і робітники.

Яка повинна бути наша відповідь цим агентам капіталу? Є тільки одна правильна відповідь, а це кинутися до ЛФЄ і читати свою пресу. Під проводом ЛФЄ ми виборемо собі відповідний реліф і не дозволимо на те, щоб наші діти ходили голодні і подерті. А панських агентів з католицьких союзів та Народних Домів будемо викривати перед трудящими фармерами, як вірних собак загниваючого капіталізму.

Покривджений.

ЕСПАНСЬКА БУРЖУАЗІЯ СТВОРИЛА НОВИЙ УРЯД НА ЧОЛІ З ПРЕМІЄРОМ ІБАНЕЗОМ

Мадрид, Еспанія. — Будучий премієр Рікардо Сампер Ібанез докінчив минулої суботи підбір членів нового коаліційного уряду, який має взяти на себе обовязок виратувати еспанську пануючу клясу з найбільш грізного положення, яке вона переживала за останніх три роки республіканського режіму.

З Парижа повідомляють, що бувший король Альфонс приготовляється вернути на престол Еспанії, як тільки монархісти примусять президента Замору зрезиґнувати з його становища. Дійшло до того, що коли в парляменті проголошено амнестійний закон, силою якого звільнено тисячі монархістів з тюрем, монархістичні посли підняли оклик "Хай живе король".

Тоді як буржуазія веде торги, хто має бути при владі, робітники в Зараґозі й Барцельоні ведуть далі завзяту боротьбу. Вони знають, що новий уряд на спілку з соціял-фашистами обстоюватиме інтереси капіталістичної кляси проти інтересів трудящих міста й села.

УРЯД ЕСПАНІЇ ЗВІЛЬНИВ З ТЮРЕМ ТИСЯЧІ МОНАРХІСТІВ Й РЕАКЦІОНЕРІВ

Мадрид, Еспанія. — В цілій Еспанії робляться приготовлення до ґенерального страйку проти реакції, яка при останніх виборах дістала парляментарну більшість і почала ухвалювати закони, якими скріплює сили фашистів й католицьких реакціонерів.

З причини непогодження президента Заморі з деякими точками нового амнестійного закону уряд премієра Леру вручив президентові свою резиґнацію. Уряд премієра Леру проіснував тільки півтора місяця.

Президент підписав закон про амнестію вязнів аж після чотирох днів зволікання. Закон увільняє з тюрем тисячі монархістів й реакціонерів, які минулого року підняли були збройну боротьбу, щоб повалити республіку й привернути назад монархію. Проти цього закону, який скріплює рух фашистів, робітники повели боротьбу.

Еспанська буржуазія лякається, що Перше Травня може принести кінець її пануванню. Монархісти й фашисти за допомогою уряду мобілізують всі свої сили, щоб завдати удар лівим елементам робітничої кляси.

Надіючись великої боротьби буржуазія закуповує великі запаси хліба й інших споживчих продуктів. В столиці країни панує небувала досі паніка. Останні звідомлення з Еспанії говорять, що під натиском лівих елементів президент Заморa також зрезиґнує.

БРИТІЙСЬКИЙ СОЦІЯЛІСТ СТАВ ЛІДЕРОМ ФАШИСТСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Лондон. — Сер Освалд Мослі, бувший соціяліст, а теперішний лідер британських фашистів, відбув минулого тижня перший публичний мітінґ. У зібранню взяло участь 10,000 найбільше реакційного елементу пануючої кляси Великої Британії.

В своїй промові Мослі обстоював найбільш брутальні форми шовінізму, які тепер можна бачити хіба в гітлерівській Німеччині.

Він заявив, що його організація захопить владу країни в свої руки й диктаторським способом заборонить довіз до Анґлії таких товарів, які можуть бути продуковані вдома.

Мослі заявив свою льояльність королеві і сказав, що як фашисти прийдуть до влади, то вони розправляться з соціялістами й євреями так, як на це вони собі заслужили.

Це значить, що з колишнього соціяліста можна сподіватися такого самого ката трудящого населення Анґлії, яким є сьогодня Гітлер в Німеччині. Обєднаний фронт британського робітництва являється одиноким способом недопустити фашистських горлорізів до влади в Анґлії.

КАНЦЛЕР ДОЛЬФУС ПРИГОТОВЛЯЄ ҐРУНТ ДЛЯ ПОВОРОТУ ҐАБСБУРҐІВ

Відень, Австрія. В Австрії приготовляються нові зміни людей на високих становищах. Президент Мікляс має вступити зі свойого становища, а на його місце прийде монархіст і ґенерал, князь Шенборн-Картенштайн. Так само на становище віцеканцлера прийде князь Штаремберґ.

Між канцлером Дольфусом і віцеканцлером Феєм йде зараз боротьба за вплив й високі позиції. Мейор Фей особисто керував військом і фашистськими загонами в здушюванню робітничого повстання в місяці лютім. Тепер Дольфус переводить його з віцеканцлера на позицію міністра внутрішніх справ.

Цими перемінами австрійський уряд приготовляє ґрунт для повороту династії Габсбурґів на престол Австрії.

ТРОЦЬКИЙ ЗАЛИШИТЬСЯ МАБУТЬ В ФРАНЦІЇ

Нарюк, Франція. Лев Троцький, організатор "четвертого інтернаціоналу", залишиться мабуть постійним гостем Франції, бо ніяка країна, яка хотіла би його прийняти Франція думала, що турецький уряд прийме назад Троцького, але той відмовився. Але французький уряд старається намовити Туреччину, щоб вона забрала Троцького до себе.

ВІДДІЛ СЕКЦІЇ МОЛОДІ ЛФЄ НЕ ПРАЦЮЄ

Лейк Еліза, Алта.

Наш відділ ТУРФДім через довший час не провадив майже ніякої роботи. Причиною цього були особисті непорозуміння між членами.

Справою нашого відділу занявся окружком в Миршам і вислав до нас орґанізатора тов. І. Дідуха, який побув між нами цілий місяць і наладнав працю. Тепер члени працюють досить вдоволяючо і є надія, що наш відділ піде вперед.

В нас є багато молоді, але мушу сказати, що орґанізацією молоді не цікавиться. На першім місці стоять в неї танці. Був в нас відділ Секції Молоді ЛФЄ, але він існував дуже коротко. Тепер можна сказати, що він зовсім завмер. Три рази пробували ми скликати молодь, щоб відновити відділ, але вона не приходила на мітінґи. Коли проголосити танці, тоді молодь заповнить салю по береги. Це показує, що тутешня молодь є досить відстала.

В деяких місцевостях батьки не пускають своїх дітей до орґанізації, а в нас вони гонять їх до орґанізації і нічого з того не виходить. Батьки є членами наших орґанізацій і деякі з них досить активно працюють, а їхні сини і дочки так собі поступають, що аж не хочеться казати.

Силою до орґанізації не притягнеш, бо з цього не буде ніякої користи. Але я все таки вірю, що якби батьки почасти казали своїм дітям йти до орґанізації, але й ширше пояснили їм, чому треба належати до орґанізації та вказали на той факт, що між неорґанізованою молоддю трапляється багато випадків злих діл, то молодь подумала б над цим і по якімсь часі прийшла б до орґанізації.

Аж жаль дивитися на цю молодь, що вона пускає свої молоді літа без ніякої користи для себе і для трудящого загалу. А треба сказати, що є між нею здібні одиниці, що можуть працювати в орґанізації ще й інших дечого навчити.

Я думаю, що старші товариші повинні зацікавитися молоддю й знайти щось такого, щоб її зацікавило. Я признаю, що справа орґанізування молоді є досить трудна, але завжди можна придумати щось такого, чим можна молодь зацікавити і втягнути до орґанізації.

Знайомий.

ДОБРА НАГОДА КУПИТИ ТАНО ВРОЖАЙНУ ЗЕМЛЮ

Стара вдова мусить продати негайно 320 акрів врожайної землі, положеної тільки одну милю від місточка Тиндел, Ман., около 30 миль від Вінніпеґу. Знаменита земля для мішаного господарства. Виробленої землі є поверх 100 акрів, сіножаті також поверх 100 акрів, а решта малий ліс. З сіножаті можна взяти щонайменше 300 тон сіна навіть в посушливий рік. Землю можна купити всю вкупі або зокрема 80 акрів і 240 акрів, бо одна фарма від другої віддалена тільки на чверть милі. Ціна за 80 акрів, на яких є відповідні будинки і добра керниця та потрібна машинерія, тільки по $35 доларів акер, решта по $10 акер. Хто бажає купити всі 320 акрів, дістане їх по $15 акер. Мала готівка, а решта на легкі сплати. Перед теперішньою кризою власник відмовився продати цю землю за $20,000.

По ближчі інформації пишіть по анґлійськи або українськи на таку адресу:

575 Flora Ave., Winnipeg, Man.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

"Soviet Russia Today"

Це є одинокий журнал в Канаді, котрий присвячує свої сторінки виключно для популяризовання успіхів будови соціялізму в СРСР.

ПЕРЕДПЛАТА: НА РІК $1.00
НА ПІВ РОКУ 50 ц.

Засилайте замовлення до:

FRIENDS OF THE SOVIET UNION
P. O. Box 322, Toronto, Ont.

ОГЛЯД ЦІН ФАРМ. ПРОДУКТІВ

Коли газета йде до друку, ціни є такі:

Пшениця ч. 1 (тверда)	.70⅝	Овес найліпший ч. 2	.31⅝
Пшениця портери ч. 1	.65⅞	Овес число 3	.28⅞
Пшениця портери ч. 2	.62⅛	Овес пожива ч. 1	.28½
Пшениця портери ч. 3	.60⅜	Овес пожива ч. 2	.27½
Пшениця портери ч. 4	.58⅜	Ячмінь шестигранний	.45⅛
Пшениця портери ч. 5	.54⅜	Ячмінь двогранний	.43⅛
Пшениця портери ч. 6	.52⅞	Число 3 "Сідоблю"	.35⅛
Дурум пшениця ч. 1	.68⅜	Жито ч.ч. 1 і 2	.41⅝
На доставу в травні	.65⅛	Жито ч. 3	.38⅛
На доставу в липні	.66¼	Лен ч. 1	1.46⅜

ЖИВИЙ СКОТ:

Бики вибірні до 1,050 ф.	від	4.50	до	5.50
Бики середні (мідіюм)	від	3.50	до	4.25
Бики звичайні (комон)	від	2.50	до	3.00
Бики вибірні поверх 1,050 ф.	від	4.50	до	5.25
Бики середні (мідіюм)	від	3.50	до	4.25
Бики звичайні (комон)	від	2.75	до	3.25
Ялівки добрі і вибірні	від	3.75	до	4.75
Ялівки середні (мідіюм)	від	3.00	до	3.50
Ялівки звичайні (комон)	від	2.50	до	2.75
Телята годовані (ґуд і чойс)	від	4.50	до	5.50
Телята годовані середні (мідіюм)	від	3.50	до	4.25
Телята молочні ("віл")	від	4.00	до	5.00
Телята звичайні і середні	від	2.00	до	3.50
Корови добрі (ґуд)	від	3.00	до	3.25
Корови середні (мідіюм)	від	2.00	до	2.75
Корови звичайні (комон)	від	1.50	до	1.75
Корови худі (кенерс і катерс)	від	1.00	до	1.50
Бугаї добрі (ґуд)	від	2.00	до	2.50
Бугаї звичайні (комон)	від	1.25	до	1.75

БИКИ І ЯЛІВКИ НА ГОДІВЛЮ І ОТОВЩЕННЯ:

Бики на годівлю і отовщення	від	1.50	до	3.25
Ялівки на отовщення	від	1.50	до	2.50
Дійні корови	від	20.00	до	40.00

Свині вибірні на бейкен $1.00 премії від штуки:

Свині добрі для бейкену				7.60
Свині тяжкі				7.10
Свині дуже тяжкі				5.75
Свині легкі до годівлі	від	6.50	до	7.35
Льохи ч. 1 і 2	від	5.25	до	5.75
Ягнята найліпші				7.00
Ягнята добрі тяжкі	від	6.00	до	6.50
Ягнята звичайні	від	3.50	до	5.00
Барани	від	4.00	до	5.00
Вівці найліпші	від	2.00	до	2.50
Вівці тяжкі	від	1.50	до	1.75
Вівці звичайні	від	1.00	до	1.25

Яйця "А" великі 13 ц.; "Б" 12 ц.; "С" 9 ц.
Масло від 19 до 20 ц. фунт. Цукор $7.80 за 100 фунтів.
Мука 98-фунтовий мішок $2.40. "Порядок" 80-фунтовий мішок $2.65.
Шкіри 5½ ц. фунт. Вовна від 8 до 9 ц. фунт.
Шерсть з кінських хвостів від 28 до 30 ц. фунт.

ДОКТОР Й. МЕГАС
ОПЕРАТОР, ЛІКАР, АКУШЕР
Найновіша ексрей машина. Найновіші електричні машини до безопераційного лічення. Лічить венеричні недуги
Room 201 Kitchen Block
10164A — 101 Street
Phone 4645 . Edmonton, Alta.

МИ ВИПРАВИМО ДЛЯ ВАС ШКІРУ НА СИРОВЕЦЬ ПО 10ц. ФУНТ. ВИПРАВЛЯЄМО РЕМІНЬ НА ГАРНЕС, ЛЕЙСИ І РОБ.
Пишіть і посилайте шкіри до:
YORKTON TANNERY CO.
P.O. Box 545, Yorkton, Sask.

ДЕШЕВИЙ ЦУКОР
Із цукрової трощі, вирощеної в Манітобі. Одна пачка насіння цьої трощі є досить засадити 1 акер. Ростиме всюди в західніх преріях. З 1 АКРА ТРОЩІ Є 40 ҐАЛЬОНІВ ЦУКРОВОЇ ПАТОКИ, ВАРТОСТІ $40.00. Ціна за 1 пачку 50 ц. разом з пересилкою і поукою, як садити та робити патоку. Спішіть з замовленнями.
D. J. PRYSTASH — Island Park — Newton, Man.

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЬОГО ВСІ ТІ,
що не маєте ніяких болів, в кого кров багата і чиста.
ДЛЯ ИНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯЩИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ
ІНДІЯНСЬКИЙ ЛИНИМЕНТ БЛЕКГАВКА
(РЕТЕЛСНЕЙК ОЙЛ)
Торговельна Марка
НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТАВАХ, ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ИНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА.
До того даємо також ДАРОМ коробку 14-ДЕННОГО ДИВА БЛЕКГАВКА приготовленого з лічничих ростин, коріння, кори, цвітів, і ягід, високо рекомендованого на оживлення занечищеної крови. Ці пігулки лагідно прочищують жолудок і кишки від усіх лишніх та нездорових матерій, роблять кров багатою і чистою, оздоровлюють всі органи тіла. Тисячі людей вживають Індіянський (Ретелснейк Ойл) Линимент Блекгавка з найкращими наслідками і рекомендують його своїм знайомим. Попробуйте і ви, а також будете вдоволені.
Фляшина цього линименту звичайно продається за одного долара. Але з цим оголошенням ми робимо спеціяльну оферту. Пришліть нам поданий внизу купон разом з одним доларом, а ми вишлемо вам оплаченою почтовою посилкою ДВІ одно-доларові фляшки линименту і одну одно-доларову коробочку пігулок 14-денного дива Блекгавка. Таким чином отримаєте ці знамениті ліки, що коштують $3.00, тільки за ОДНОГО ДОЛАРА.
ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН, А ЗАОЩАДИТЕ $2.00.
Пишіть на адресу:
BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO.
1536 Dundas Street W., Toronto, Ont.
В прилозі посилаю $1.00, за що прошу висилати мені поворотною почтою дві регулярні одно-доларові фляшки Індіянського (Ретелснейк Ойл) Линименту Блекгавка і одну регулярної величини коробочку 14-денного Дива Блекгавка, за що я більше не посилатиму нічого платити.
Ім'я і назвиско .....
.....
(Номер помешкання і вулиця або почтова скринка)
Місто ..... Провінція .....
ПРОСИМО ПИСАТИ ВИРАЗНО.
Наша гарантія. — Ми оцим погоджуємося звернути назад отримані гроші, разом зі зворотною почтовою оплатою, якщо з яких небудь причин ви не будете задоволені Індіянським (Ретелснейк Ойл) Линиментом Блекгавка.
BLACKHAWK INDIAN REMEDY COMPANY

ОПРАВЛЯЄМО КНИЖКИ

● Повідомляємо всі відділи наших організацій і все членство та читачів зокрема, що Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство оправляє всякого рода книжки по УМІРКОВАНИЙ ЦІНІ.

● Ціна оправи різна — залежить від величини книжки й якости матеріялу.

● Дешеві книжки оправляємо в грубий кольоровий папір від 10 до 25 центів за книжку. Дорощі книжки оправляється в шкіру (ледерет) від 25ц. вгору. На більшу скількість книжок дається опуст.

ВИСИЛКУ КНИЖОК НАЗАД ОПЛАЧУЄМО САМІ. ЗА ДОБРЕ ВИКОНАНУ РОБОТУ РУЧИМО.

Замовлення шліть на адресу:
THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N. LTD.
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
WINNIPEG MANITOBA